

RAUTAKIRJA
VUOSIKERTOMUS **2001**

**Rautakirja-yhtymä on kansainvälistyvä, kuluttajalähtöinen
kauppa- ja palveluyritys, joka keskittyy seuraaville
osaamisalueille:**

- lehtien tukku- ja vähittäiskauppa sekä
- erikoisvähittäiskauppa, jonka kulmakiviä ovat
 - valtakunnallisuus
 - ketjutettu toimintamalli
 - keskitetty ketjunohjaus
 - vahva markkina-asema
 - kattavat jakelutiet

Rautakirja on osa SanomaWSOY-konsernia.

Yhtiökokous

Rautakirja Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 4.4.2002 klo 15 Tennispalatsissa osoitteessa Salomonkatu 15, Helsinki.

Yhtiökokoukseen on ilmoittauduttava viimeistään tiistaina 2.4.2002, puh. 09 – 852 8404, Helena Apo.

Taloudellinen informaatio

Tämän vuosikertomuksen lisäksi Rautakirja julkaisee vuonna 2002 kolme osavuosikatsausta.

Osavuosikatsaus kolmelta kuukaudelta julkaistaan 2.5.2002 klo 9, kuudelta kuukaudelta 1.8.2002 klo 9 ja yhdeksältä kuukaudelta 5.11.2002 klo 9.

Vuosikertomus ja osavuosikatsaukset ovat nähtävissä myös Rautakirja-yhtymän kotisivuilla osoitteessa www.rautakirja.fi. Painettuja katsauksia voi tilata kotisivuilla olevalla tilauslomakkeella tai osoitteesta Rautakirja Oyj/Viestintä, PL 1, 01641 Vantaa.

Vuoden 2001 keskeiset tapahtumat	4
Toimitusjohtajan katsaus	5
Tietoja tulosityksiköistä	6
Kioskikauppa	6
R-kioskit Suomi.....	6
Lehti-Maja Eesti AS, R-kioskit Viro.....	7
Veikkausrasti.....	8
Narvesen Baltija SIA.....	8
Lehtitukkukauppa	9
Lehtipiste.....	9
AS Lehepunkt.....	11
Narvesen Baltija SIA.....	11
Kirjakauppa	12
Suomalainen Kirjakauppa Oy.....	12
Astro Raamatud AS.....	13
Elokuvatoiminta	14
Finnkino Oy.....	14
AS MPDE.....	15
Baltic Cinema SIA.....	16
UAB Vingio kino teatras.....	16
Ravintolatoiminta	17
Eurostrada Oy.....	17
Verkkoliiketoiminta	18
Ferete Oy.....	18
AS Megapanus.....	18
Osakkuusyhtiöt	19
Jokerit HC Oyj.....	19
Kirjavälitys Oy.....	19
Hallituksen toimintakertomus	20
Tuloslaskelma	26
Tase	27
Rahoituslaskelma	28
Rahoituslaskelman liitetiedot	29
Taloudellista kehitystä kuvaavat luvut	30
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	31
Tilinpäätöksen liitetiedot	32
Osakkeet ja osakkeenomistajat	41
Osakkeenomistajatiedot	42
Osakekohtaiset tunnusluvut	43
Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä	44
Tilintarkastuskertomus	45
Henkilöstö	46
Ympäristö	48
Hallinnointi	49
Yhtymän hallinto	50
Yhtymän organisaatio	52
Yhteystiedot	53
Laskentakaavat	54

- Tammikuussa Rautakirja myi omistamansa norjalaisen Reitan Narvesen ASA:n osakkeet myyntihinnan ollessa 285 milj. NOK. Kaupasta syntyi myyntivoittoa 7,8 milj. euroa. Osakkeet yhtiö oli hankkinut syksyn 1999 aikana.
- Rautakirja ja Stockmann käynnistivät tammikuussa yhteistyön tavoitteenaan rakentaa Latvian pääkaupunkiin Riikaan tavaratalon ja 14-salisen elokuvakeskuksen käsittävä rakennuskokonaisuus. Rakennus valmistuu vuonna 2003 ja Rautakirjan osuus kokonaisinvestoinnista on runsaat 15 milj. euroa.
- Maaliskuun alussa Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj ilmoitti konsernin omistusosuuden laskeneen Rautakirja Oyj:n äänimäärästä alle 10 prosentin. Tämän jälkeen Pohjola-konsernin omistus on 8,15 % osakepääomasta ja 9,68 % äänimäärästä.
- Maaliskuussa avautui Tallinnassa elokuvayhtiö MPDE:n 11-salinen Forum Cinemas -elokuvakeskus, jonka kokonaisinvestointi oli 170 milj. EEK.
- Rautakirjan toimitusjohtajaksi nimitettiin 30.3.2001 alkaen kioskikaupan toimialajohtaja, KTM Erkki Järvinen. Vuodesta 1998 toimitusjohtajana ollut Hannu Syrjänen nimitettiin 29.3.2001 alkaen Rautakirjan emoyhtiön, SanomaWSOY:n toimitusjohtajaksi.
- Kesäkuussa Rautakirjan Lehtipiste allekirjoitti esisopimuksen yhteistyön käynnistämiseksi neljän latvialaisen kustantajan kanssa lehtien irtonumeroiden jakelutoiminnasta Latviassa. Esisopimuksen ehdot eivät kuitenkaan täyttäneet ja sopimus raukesi syyskuussa. Tämän jälkeen lehtitukku toiminta päätettiin käynnistää Latviassa yhteisyritys Narvesen Baltijan osana.
- Elokuussa Fintoto Oy ja Rautakirja allekirjoittivat sopimuksen, jonka perusteella Rautakirjan verkkoliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Ferete Oy aloittaa Fintoton totopelien myynnin Internetissä osana Hyvä Veto -verkkopelipalvelua vuoden 2002 kesällä.
- Syyskuussa Finnkino osti 90 % liettualaisesta elokuvateatteriyhtiö UAB Vingio kino teatrasista. Samalla yhtiö käynnisti monisaliteatterin suunnittelun Vilnaan. Elokuvakeskus valmistuu vuoden 2003 alkupuolella ja kokonaiskustannusarvio on noin 8,4 milj. euroa.
- Syyskuussa tehdyllä kaupalla Rautakirja lisäsi omistustaan latvialaisessa Narvesen Baltija SIA:ssa 35 %:sta 50 %:iin lokakuun alusta lähtien. Yhtiö harjoittaa pääasiassa kioski- ja lehtijakelutoimintaa.
- Lokakuun alussa Finnkino osti loput 10 % virolaisesta elokuvateatteriyhtiö AS MPDE:stä.
- Rahapajan ja Rautakirjan tekemän sopimuksen mukaisesti R-kioskit myivät joulukuun puolivälissä 500.000 kappaletta 23 markan arvoisia eurokolikkopusseja ainoana euron ennakkomyyntipaikkoina.
- Ellos Postimyynti Oy ja R-kioskit laajensivat joulukuussa yhteistyötään siten, että Elloksen pakettien ensisijaisina noutopaikkoina toimivat R-kioskit vuoden 2002 alusta alkaen. Pakettipalvelua tarjoavien kioskien määrä kasvoi samalla 200:sta 400:aan.

	2001	2000	Muutos, %
Veroton myynti, milj. euroa	1.207,1	1.131,3	6,7
Liikevaihto, milj. euroa	696,5	644,6	8,0
Liikevoitto, milj. euroa	42,6	36,2	17,7
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. euroa	45,7	38,3	19,3
Voitto ennen veroja, milj. euroa	45,7	40,4	13,2
Tulos/osake, euroa	4,90	4,13	18,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	18,1	16,7	8,3
Omavaraisuusaste, %	61,5	64,0	-3,9
Henkilöstö keskimäärin	5.877	5.534	6,2
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	35,9	28,6	25,7

Vuosi 2001 oli Rautakirjalle monin tavoin haasteellinen toimintaympäristössä tapahtuneiden merkittävien muutosten vuoksi. Liikeaikalaan liberalisointi heti vuoden alussa mahdollisti alle 400 neliöisten päivittäistavarakauppojen sunnuntaiaukiolon. Pikaruokamarkkinoilla syntynyt raju hintakilpailu söi katteita koko ravintolatoiminnasta ja käynnisti alalla pudotuspelin. Elokuvateattereissa vuoden yhdeksän ensimmäistä kuukautta elettiin vaisuhkon tarjonnan ja budjetoitua pienempien katsojalukujen merkeissä.

Yleinen epävarmuus näkyi koko vuoden kuluttajien pidättäytymisenä isoista hankinnoista. Luottamus omaan talouteen säilyi kohtuullisella tasolla, mutta talouden yleiseen kehitykseen suhtauduttiin varauksella.

Haasteellisesta vuodesta selvittiin Rautakirjassa erinomaisesti. Oikein mitoitettut ja kohdistetut panostukset yhdessä ennätyksellisesti sujuneen joulumyynnin kanssa johtivat liikevaihdon 8 prosentin kasvuun. Vuosituloksesta muodostui selkeästi kaikkien aikojen paras.

Rautakirjan voima on konseptien joustavuudessa ja ketjunohjausjärjestelmämme aikaansaamassa nopealiikkeisyydessä. Pystymme myymälöissämme tarjoamaan perustuotteiden ja -palvelujen lisäksi kuluttajille usein uutta ja yllättävää. Ketjujen hyvä valtakunnallinen peitto mahdollistaa niiden käytön tehokkaasti erilaisiin jakelutehtäviin. Esimerkkinä tästä oli euronraha.

Suomalaiset käsittelivät uutta valuuttaa ensimmäisen kerran joulukuun puolivälissä R-kioskeissa, joiden kautta myytiin puoli miljoonaa kaikki eurokolikot sisältänyttä näytepussia muutamassa päivässä.

Keskeisiksi tavoitteiksi Rautakirjassa on asetettu kannattavuus, kasvu ja kansainvälistyminen. Kansainvälistä potentiaalia omaavat toimialamme - kioskitoiminta, elokuvateatterit ja lehtitukku-kauppa - etenivät ja solmivat vuoden aikana merkittäviä sopimuksia Baltiassa. Rautakirjan henkilöstöstä jo neljännes työskentelee Suomen rajojen ulkopuolella.

Maantieteellisesti tarkasteltuna jatkossa korostuvat Baltian maiden ohella Keski-Euroopan kehittyvät kansantaloudet. Uusilla markkinoilla pyritään hyödyntämään lehtijakelun ja kioskitoiminnan läheistä yhteenkuuluvuutta ja siten hallitsemaan arvoketjua laaja-alaisemmin. Kuuluminen SanomaWSOY-konserniin tarjoaa kansainvälistymiseen merkittävän lisäsykäyksen ja selkeitä synergiamahdollisuuksia.

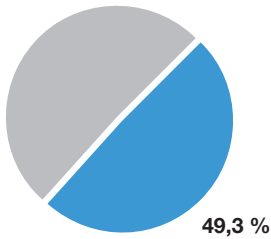
Verkkoliiketoiminnan osalta projektit ovat kypsyneet liiketoiminnaksi selvästi oletettua hitaammin. Fereten aktiviteetit onkin keskitetty pelaamisen maailmaan, jossa pyritään syvällisiin alliansseihin ja tehokkaaseen verkottumiseen pelinjärjestäjien kanssa. Suomalaisen Kirjakaupan ja Fereten yhteistyönä laajentuva Dose-konsepti mahdollistaa näkyvän läsnäolon myös ajanvietepelaamisen markkinoilla.

Rautakirjan nopea kehittyminen asettaa merkittäviä osaamishaasteita henkilöstölle. Viime vuosien aikana olemme panostaneet tavallista enemmän sekä myymälä- että ketjunohjaushenkilöstön koulutukseen. Perinteisen asiakaspalvelu- ja järjestelmäkoulutuksen ohella on oppia saatu muun muassa kansainvälisistä yritysjärjestelyistä. Nämä koulutusohjelmat jatkuvat myös tulevana vuonna.

Haluan lausua parhaat kiitokset asiakkaillemme ja liikekumppaneillemme, joiden kanssa yhteistyössä hyvä tulos on saavutettu. Samoin jokainen rautakirjalainen ansaitsee lämpimät onnitteletut ja kiitokset erinomaisesta työstä kuluneena vuonna.

Erkki Järvinen
Toimitusjohtaja

Osuus konsernin
liikevaihdosta

”Kotimaassa toimintamme kasvaa maltillisesti hyvän kannattavuustasonsa säilyttäen. Kansainvälistymisessä Baltian maiden ohella Keski-Euroopan kehittyvien markkinoiden merkitys tulee lisääntymään.”

**Toimialajohtaja
Markku Pelkonen**

Kioskikaupan toimialaryhmä muodostuu emoyhtiön kuuluvista R-kioskeista ja Veikkaurasteista Suomessa, R-kioski-kauppaa Virossa harjoittavasta Lehti-Maja Eesti AS:stä sekä Latviassa toimivasta yhteisyritys Narvesen Baltija SIA:sta.

	2001	2000	Muutos, %
Liikevaihto, milj. e	359,8	336,8	6,8
Liikevoitto, milj. e	14,8	15,7	-5,3
Henkilöstö keskimäärin	3.555	3.339	6,5

R-kioskit Suomi

R-kioskit on valtakunnallinen, keskitetysti ohjattu, kannattava monimyyväläketju, joka tarjoaa kuluttajille viihdettä, jännitystä ja mielihyvää sekä päivittäisiä perustuotteita ja -palveluita aamusta iltaan. R-kioskeja oli vuoden lopussa 714, joista omassa hoidossa 470 ja kauppiaskioskeina 244. Vuoden aikana kokonaismäärä laski yhdeksällä.

Kioskikaupan toimintaympäristössä tapahtui tammikuussa merkittävä muutos, kun pienten, alle 400 neliön myymälöiden sunnuntai- aukiolo vapautui. R-kioskien osalta vaikutukset näkyivät pistekohtaisesti lähinnä juuri sunnuntaimyynnissä. Muutokseen oli ketjussa varauduttu jo usean vuoden ajan, joten sen vaikutukset jäivät R-kioskeissa selvästi muuta, erityisesti elintarvikepainotteisia kioskeja vähäisemmiksi.

Loton jättipottien vähäinen määrä vuonna 2001 vaikutti Veikkauksen kuponkipelien myynnin laskuun koko asiamieskentässä, myös R-kioskeissa. Toisaalta yhteistyön tiivistäminen Fintoton kanssa kasvatti kioskien ravipelien myyntiä merkittävästi. Lehtimyynnissä R-kioskit menettivät markkinaosuuttaan, kun tähän tuoteryhmään kuuluvien keräilykorttien myynti puolittui Pokémon-huuman haihduttua. R-kioskit ovat yksi tärkeimmistä keräilytuotteiden myyntikanavista.

R-kioskit menestyivät hyvin uusien tuoteryhmien, kuten matkapuhelinviestintään liittyvien tuotteiden myynnissä.

R-kioskit myivät joulukuussa ainoana myyntipisteinä 500.000 eurokolikkopussia, joiden kysyntä ylitti kaikki odotukset. R-kioskit ja Raha-paja ovat tehneet sopimuksen myös muiden kolikkotuoteryhmän tuotteiden myynnistä R-kioski-ketjun kautta.

Markkinoinnissa jatkettiin aktiivista, tuotelähtöistä kampanjointia, jolla oli myös positiiviset vaikutukset niin myyntiin kuin R-kioski-mielikuvaa, kuten erilaiset tutkimukset vuoden aikana osoittivat. R-kioskit olivat tutkimusten mukaan edelleen asioiduin vähittäiskauppaketju Suomes-

sa, vaikka asiakasmäärä hieman laski edellisestä vuodesta. Keskiostos kuitenkin kasvoi selvästi.

Vuonna 1999 käynnistyneestä pankkipalvelukokeilusta neljän R-kioskin yhteydessä luovuttiin, kun Sammon yhtiöjärjestelyt toivat heille huomattavasti lisää toimipistekapasiteettia.

R-kioski-ketjun vahvaa logistiikkaosaamista hyödynnettiin laajentamalla loppuvuoden aikana merkittävästi vuonna 1999 käynnistettyä Noutopistepalvelua. R-kioskit tekivät Elloksen kanssa sopimuksen, jonka perusteella R-kioskit toimivat postin ohella Elloksen pakettien pääasiallisena noutopisteinä.

R-kioskien liikevaihto, joten sisältyy välitystuotteiden kuten Veikkauksen pelien ja autolippujen myynnistä vain palkkion osuus, oli 320,8 milj. euroa ja 3,7 % edellistä vuotta suurempi. Liikevoitto oli 17,1 milj. euroa laskien edellisestä vuodesta 3,2 %.

R-kioski-ketjun investoinnit olivat 4,9 milj. euroa ja 31,4 % edellistä vuotta pienemmät. Investoinnit kohdistuivat pääosin myymälähuoneis-

tojen hankintoihin sekä myymälöiden kunnostuksiin ja kalustuksiin.

R-kioski-toiminnoissa työskenteli keskimäärin 2.455 henkilöä, mikä oli 102 edellistä vuotta vähemmän. Lasku johtui osin tammikuussa tapahtuneesta Vantaan varastotoimintojen ulkoistamisesta. Kioskikaupasta vastasi toimialajohtajana 6.4.2001 alkaen merkonomi Markku Pelkonen, kun toimialajohtaja Erkki Järvinen nimitettiin maaliskuun lopulla Rautakirja Oyj:n toimitusjohtajaksi.

Henkilökunnan koulutukseen panostettiin vuoden 2001 aikana merkittävästi, sillä tavanomaisen myynti- ja asiakaspalvelukoulutuksen lisäksi koko myyntihenkilöstö osallistui euron käyttöönottokoulutukseen. Lisäksi käynnistettiin turvallisuuskoulutusohjelma kioskihenkilökunnalle.

R-kioski-konsepti on kehittynyt voimakkaasti 1990-luvun luukkukioskista monipuoliseksi sisäkioskiksi. Kilpailun yhä kiristyneessä kauppojen aukioloajan laajentuessa edelleen ketjussa panostetaan voimakkaasti myymäläkonseptin kehittämiseen sekä yhteistyön tiivistämiseen yhteistyökumppaneiden kanssa. R-kioskien laajentuneet valikoimat sekä kuluttajakäyttäytymisessä tapahtuvat muutokset puolestaan lisäävät asioimista R-kioskeilla täydennysostopaikkana. Usko myynnin kasvuun ja ketjun kannattavuustason säilyttämiseen on edelleen vahva.

Lehti-Maja Eesti AS R-kioskit Viro

Lehti-Maja Eesti AS harjoittaa R-kioski-kauppaa Virossa. Ketjuun kuului vuoden 2001 lopussa yhteensä 202 kioskia. Määrä laski vuodessa yhdellä. Perinteisiä luukkukioskeja kokonaismäärästä oli 164 ja sisäkioskeja 38. Sisäkioskien määrä kasvoi vuodessa neljällä.

Kaupan sektorilla on Virossa tapahtumassa voimakas rakennemuutos lähikauppojen merkityksen vähentyessä ja suurten markettien määrän lisääntyessä. Tällöin monipuolisten kioskien merkitys tulee kasvamaan lähipalvelun tarjoajana ja täydennysostopaikkana aivan kuten Suomessakin. R-kioskit ovat tässä rakennemuutoksessa säilyttäneet asemansa Viron suurimpana ja asioiduimpina vähittäiskaupan ketjuna.

Kioskiketjun myymälämäärän kasvattamisen ja ketjun valtakunnallistamisen jälkeen vuosi 2001 oli panostamista ketjumaiseen toimintamalliin ja kannattavuuden parantamiseen.

Vuoden 2001 alusta Lehti-Majan hoitoon siirtyivät myös yhdenoista Neste-aseman myymälätoiminta. Nämä hyvillä liikepaikoilla sijaitsevat huoltoasemien yhteydessä toimivat yksiköt liitettiin myös toimimaan R-kiosk-tunnuksen alle. Samalla on testattu convenience store -konseptin toimivuutta Viron markkinoilla ja havaittu tämä tulevaisuuden kioskityyppiksi myös Virossa.

Viron R-kiosk-ketjun positiivinen myynnin kehitys jatkui edelleen ja liikevaihto oli 18,8 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 26,7 %. Vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu oli 9,3 %. Lukuotteita lukuun ottamatta myynti kasvoi kaikissa tuoteryhmissä. Liikevoittotasolla tulos oli 0,7 milj. euroa tappiollinen ja edellisen vuoden tasoa. Tulosta rasittivat edelleen ketjun kehittämiskustannukset sekä 0,3 milj. euron kertapoisto lähinnä goodwill-arvoista.

Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 623 henkilöä, mikä oli 98 edellistä vuotta enemmän. Yhtiön toimitusjohtajana oli Kalvar Kase.

Viron talouden positiiviset kehitysnäkyvät antavat hyvän pohjan myös R-kiosk-ketjun tuloksen ja kannattavuuden vahvistamiselle. Kioskimäärässä ei sen sijaan ole nähtävissä merkittävää kasvua. Konseptia kehitetään edelleen huomioiden sekä kuluttajakäyttäytymisessä että kaupan rakenteessa tapahtuvat muutokset. Viron lainsäädäntö kehittyi jatkuvasti ja odotettavissa on myös joitakin kioskitoimintaan vaikuttavia lakimuutoksia, muun muassa alkoholin myyntiin kioskeista on odotettavissa rajoituksia.

Veikkausrasti

Veikkausrasti on Suomen johtava pelituotteisiin erikoistunut myymäläketju. Elokuun lopussa Veikkausrasti fuusioitiin emoyhtiöön kiinteäksi osaksi kioskikaupan toimintaa. Ketju jatkoi toimintaansa edelleen omalla nimellään ja tuotemerkillään. Ketjuun kuului vuoden lopussa 58 myymälää, joista yrittäjävetoisina kuusi. Kokonaismäärä kasvoi vuodessa viidellä.

Toimintavuoden aikana ketjun liikepaikkastrategiaa muutettiin niin, että uudet pisteet tullaan perustamaan lähinnä kauppakeskuksiin sekä suurten markettien aulatiloihin. Uuden strategian mukaiset ensimmäiset myymäläkokeilut käynnistettiin vuoden aikana.

Koko Veikkausrasti-ketjun kassajärjestelmät uudistettiin. Ne tarjoavat aiempaa nopeammat ja yksityiskohtaisemmat tiedot ketjunohjaukselle.

Veikkausrastien kokonaismyynti kasvoi 11,2 % ja oli 79,4 milj. euroa. Myynti kasvoi kaikissa tuoteryhmissä. Pelien erikoismyymälänä Veikkausrastit pystyivät kasvattamaan kuponkipelien myyntiä prosenttien verran, vaikka kokonaismarkkinat laskivat. Ketjun liikevaihto, johon kuuluu välitustuotteiden osalta vain palkkion osuus, oli 15,5 milj. euroa ja 9,7 % edellisestä vuotta parempi. Liikevoittotasolla ketjun tulos oli 0,5 milj. euroa tappiollinen. Edellisenä vuonna tappio oli 0,2 milj. euroa. Tuloksen laskuun vaikuttivat muun muassa panostukset kassajärjestelmien uudistamiseen. Operatiivisen toiminnan tulos kehittyi positiivisesti. Investoinnit olivat 1,0 milj. euroa.

Veikkausrastin palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 269 henkilöä, mikä oli 19 edellisvuotta enemmän. Veikkausrastin ketjupäälliköksi nimitettiin syyskuun alusta Toivo Savolainen.

Veikkausrasti-ketjussa jatketaan alkaneena vuonna ketjumaisen toimintamallin hyödyntämistä edelleen sekä keskitytään liiketoiminnan kannattavuuden parantamiseen.

Narvesen Baltija SIA

Narvesen Baltija on Latviassa toimiva lähinnä kioski- ja lehtijakelutoimintaa harjoittava yhtiö, joka on Rautakirjan ja norjalaisen Reitan Narvesen ASA:n puoliksi omistama yhteisyritys. Rautakirja lisäsi omistustaan 35 %:sta 50 %:iin syyskuussa. Rautakirjan Latviassa hallinnoimat 12 R-Storea siirtyivät kaupan yhteydessä Narvesen Baltijan hoitoon.

Latviassa lehtien vähittäismyynnissä kioskeilla on ollut keskeinen asema lehtimyyntin kanavana. Kuitenkin Latviassa on meneillään kaupan alalla voimakas rakennemuutos muiden Baltian maiden tapaan ja rakennettavat hypermarketit tulevat ottamaan selvästi markkinaosuutta lehtikaupassa. Kioskit ovatkin tässä tilanteessa kehitymässä voimakkaasti moderneiksi, laajan valikoiman kioskeiksi.

Narvesen Baltija hankki 1.1.2001 alkaen 85 % Latvian johtavasta kioskiketjusta Prese Apvienibasta. Ketjuun kuului vuoden 2001 lopussa kaikkiaan 455 kioskia. Ketjun voimakkaat kehittämistoimenpiteet ovat käynnistyneet ja jatkuvat lähivuosienkin ajan. Kannattamattomat yksiköt tullaan korvaamaan vastaavalla määrällä sisä-kioskeja sekä muutoin ketjua modernisoidaan nykypäivän vaatimuksia ja ketjuilmettä vastaaviksi. Vuoden lopussa Prese Apvieniba -ketjun lisäksi yhtiöllä oli 42 Narvesen-nimellä toimivaa kioskia sekä kaksi kahvilaa.

Narvesen Baltijan liikevaihto yhteisyritysajalta eli kolmelta kuukaudelta oli 10,7 milj. euroa. Tähän sisältyvät myös R-Store-tunnuksen alla alkuvuoden toimineet ja Narvesen Baltijalle syksyllä siirtyneet pisteet. Liikevoitto oli 0,7 milj. euroa tappiollinen. Tappio johtui voimakkaista panostuksista ketjun kehittämiseen.

Narvesen Baltijan palveluksessa oli vuoden lopussa 1.603 henkilöä ja yhtiön toimitusjohtajana oli Petter Lundeby.

Panostukset Narvesen Baltijan kioskiketjujen kehittämiseen jatkuvat voimakkaina. Tavoitteena on rakentaa kannattava, valtakunnallinen kioski-ketju hyödyntäen sekä suomalaista että norjalais-ta kiosiosaamista.

Lehtitukkukaupan toimialaryhmä muodostuu Suomessa lehtien tukkukauppaa harjoittavasta Lehtipisteestä, yhteisyritys AS Lehepunktista Virossa sekä Latviassa käynnistymässä olevasta lehtitukkukaupasta yhteisyritys Narvesen Baltija SIA:n perusteilla olevassa tytäryhtiössä. Suomessa toimiva Lehtipiste on osa emoyhtiö Rautakirjaa.

	2001	2000	Muutos, %
Liikevaihto, milj. e	165,1	154,2	7,1
Liikevoitto, milj. e	10,3	9,5	8,0
Henkilöstö keskimäärin	181	198	-8,6

Lehtipiste

Lehtipiste on kaikille kustantajille ja lehdille avoin irtonumeroiden markkinointi- ja jakeluorganisaatio. Kotimaisten ja ulkomaisten sanoma- ja aikakauslehtien tukkukauppiaana Lehtipiste toimittaa noin 1.500 lehtinimikettä 8.350:aan lehtiä myyvään pisteeseen.

Lehtien irtonumeromarkkinat kilpailevat sekä kuluttajien käyttämästä rahasta että vapaa-ajasta, mutta kilpailua on voimakkaasti myös lehtien toisen jakelukanavan eli tilausmyynnin kanssa. Irtonumeromyynnin menestystekijöitä ovat lehtiä myyvien pisteiden suuri määrä, lehtien saatavuus sekä oikea valikoima kiinnostavalla tavalla esiteltynä.

Viime vuosien aikana vähittäiskaupan rakennemuutoksen seurauksena super- ja hypermarketit ovat lehtikaupassa kasvattaneet markkinaosuuttaan muita myyntipisteitä enemmän. Myös monipuolistuneet ja palvelukonseptiaan kehittäneet huoltoasemat ovat kasvattaneet osuuttaan lehtimyynnistä. Vuosi 2001 osoitti kuitenkin, että aukioloajan vapautuminen pienten myymälöiden kohdalla on antanut niille hyvät mahdollisuudet myös lehtimyynnin kehitykseen.

Varsinaisissa aikakauslehdissä erittäin positiivisesti myynti kehittyi perinteisissä perhelehdissä ja naistenlehdissä sekä auto- ja moottoriurheilulehdissä. Erikoislehdissä puolestaan jo useita vuosia jatkunut informaatioteknologian lehtien kasvu taittui vuonna 2001 ja kääntyi selvään laskuun. Keräilytuotteissa vuonna 2000 ollut merkittävä Pokémon-buumi ei saanut jatkoa vuonna 2001, joten tuoteryhmän myynti putosi merkittävästi. Tätä myynnin menetystä ei pystynyt korvaamaan edes Sodan lehdet -sarja, joka uutena aikuisten keräilyisarjana tuli menestyksellisesti markkinoille. Myös ilmoituslehdet pitivät pintansa ja kehittivät positiivisesti.

Iltapäivälehtien myyntivolyymi oli selkeästi positiivinen. Niiden menestystä siivittivät vuoden dramaattiset tapahtumat niin ulkomailla kuin kotimaassakin.

Irtonumeroiden kokonaismarkkinat olivat 244,3 milj. euroa ja 6,9 % edellistä vuotta suuremmat. Kaikkiaan irtonumeroita myytiin vuonna 2001 yhteensä 136,7 miljoonaa kappaletta, kasvua edelliseen vuoteen oli 0,7 %.

Sanomalehtien kuluttajahintainen myynti oli 123,8 milj. euroa ja 17,3 % edellisvuotta suurempi. Kappalemääräinen myynti kasvoi 4,6 % ja oli 104,4 miljoonaa kappaletta. Kotimaisten sanomalehtien myynti oli 122,5 milj. euroa ja ulkomaisten 1,3 milj. euroa. Kotimaisten myynti kasvoi 17,5 % ja ulkomaisten puolestaan 2,0 %.

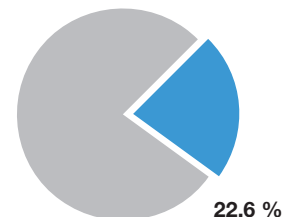
Aikakauslehtien 32,3 miljoonan kappaleen myynti laski edellisestä vuodesta 10,1 %. Keräilykorttien voimakas myynnin lasku veti koko aikakauslehtiryhmän kehityksen negatiiviseksi. Kansihintainen kokonaisynti oli 120,5 milj. euroa ja 2,0 % edellisistä vuotta pienempi. Kotimaisten aikakauslehtien myynti kasvoi 4,1 % ja oli 97,8 milj. euroa. Ulkomaisten aikakauslehtien 14,0 milj. euron myynti laski 6,3 % ja keräilykorttien 38,3 % 8,7 milj. euroon.

Kaupan ryhmittymistä eniten lehtimynti kehittyi S-ryhmän myymälöissä sekä Tradekan ja Elannon myyntipisteissä. R-yhtymän omat pisteet olivat ainoa kaupan ryhmittymä, jossa lehtimynti laski. Lasku johtui pääosin keräilytuoteryhmän myynnin romahduksesta. Edellisenä vuonna erityisesti R-kioskit olivat kasvattaneet voimakkaasti myyntiään kyseisessä tuoteryhmässä.

Toimintavuoden aikana Lehtipisteen organisaatio panosti voimakkaasti kaupan lehtiesittelyjen kehittämiseen ja tehostamiseen sekä kaupan henkilökunnan kouluttamiseen.

Osuus konsernin
liikevaihdosta

”Lehtien ja lehtikaupan näköpiirissä ei ole merkittäviä uhkatekijöitä. Kotimaassa markkinoiden uskotaan kasvavan tasaisesti. Lehtitukkukauppa on myös yksi yhtymän keskeisistä kansainvälistymisalueilista. Alkaneena keväänä lehtijakelutoiminnot käynnistyvät myös Latviassa.”

Toimialajohtaja
Markus Miettinen

Lehtikaupan toimintamalliin liittyen Lehtipiste keräsi kaikkien kaupan myyntipisteiden myymättömät lehdet ja toimitti ne edelleen uusiokäyttöön.

Lehtipisteen liikevaihto oli 159,4 milj. euroa, jossa kasvua oli 6,8 %. Liikevoittotasolla Lehtipisteen tulos kasvoi 6,1 % ja oli 10,0 milj. euroa. Pääosin koneisiin ja kalustoon kohdistuneet investoinnit olivat 0,9 milj. euroa.

Lehtipisteen palveluksessa oli keskimäärin vuoden aikana 144 henkilöä, mikä oli 13 edellistä vuotta vähemmän. Yksikön johtajana oli toimialajohtaja, DE Markus Miettinen.

Kaupan jatkuvasta rakennemuutoksesta johtuen Lehtipiste mukauttaa jatkuvasti toimintaansa palvelukseen paremmin sekä kauppa- että kustantajia. Painetun lehden tulevaisuus näyttää tällä hetkellä paremmalta kuin aikoihin, sillä uuden talouden tuotteet eivät ole pystyneet horjuttamaan lehden asemaa hyvänä käyttöliittymänä, luku- ja viihdepakettina, joka toimii hyvin erilaisissa tilanteissa. Kustantajien panostukset lehtien tuotekehityksessä ovat olleet omalta osaltaan edistämässä lehtimyyntiä samoin kuin kaupan panostuksen lehtien esillepanoon myymälöissä.

Lehtien irtonumeromyynti 2001

	Myynti kappaleina		Myynti kuluttajahinnoin	
	milj. kpl	keh.%	milj. euroa	keh.%
Kotimaiset sanomalehdet	103,8	4,6	122,5	17,5
Ulkomaiset sanomalehdet	0,6	0,5	1,3	2,0
Sanomalehdet yhteensä	104,4	4,6	123,8	17,3
Kotimaiset aikakauslehdet	26,5	-1,5	97,8	4,1
Ulkomaiset aikakauslehdet	2,5	-8,1	14,0	-6,3
Keräilytuotteet	3,3	-48,1	8,7	-38,3
Aikakauslehdet yhteensä	32,3	-10,1	120,5	-2,0
Kaikki yhteensä	136,7	0,7	244,3	6,9

Lehtien irtonumeromyynti toimialoittain 2001

Kuluttajahinnoin	Myyntipisteet	Myynti milj. euroa	Kehitys %	Toimialan osuus, %
R-kioskit ja Veikkausrastit	772	44,2	-10,1	18,1
Automarketit	118	30,4	16,0	12,5
Tavaratalot	89	10,7	-0,7	4,4
Supermarketit, isot	352	38,5	11,0	15,7
Supermarketit, pienet	620	29,9	1,7	12,2
Valintamyymälät, isot	847	24,4	15,4	10,0
Valintamyymälät, pienet	863	14,1	12,0	5,8
Pienmyymälät	186	1,7	21,7	0,7
Kioskit ja kanttiinit	1.268	13,6	-0,7	5,6
Kirja- ja paperikaupat	119	3,7	-7,2	1,5
Kahvilat ja ravintolat	1.048	5,8	29,4	2,4
Huoltoasemat	1.135	18,4	16,5	7,5
Hotellit ja muut majoitusliikkeet	219	1,3	14,7	0,5
Erikaisliikkeet	697	7,2	13,7	2,9
Sesonkimyymälät	17	0,4	3,1	0,1
Yhteensä	8.350	244,3	6,9	100,0

AS Lehepunkt

AS Lehepunkt on Virossa toimiva valtakunnallinen lehtijakeluyhtiö. Yhtiön toiminta käynnistyi vuoden 2000 alussa, kun Rautakirja ja Viron johtava lehtikustantaja AS Ekspress Grupp käynnistivät yhteistyön. Kumpikin osapuoli omistaa yhtiöstä 50 %.

Lehepunktin positiivinen kehitys jatkui myös sen toisena toimintavuonna. Yhtiö saavutti noin 90 %:n markkinaosuuden Viron lehtijakelumarkkinoista. Lehepunkt huolehtii lehtien jakelusta noin 1.300:een myyntipisteeseen.

Toiminnan painopiste oli kustantajapalveluiden kehittämisessä sekä jakelulogistiikan nopeuttamisessa. Uusi määränohjailujärjestelmä sekä kustantajaraportointi otettiin käyttöön vuoden aikana. Niillä pystyttiin parantamaan valikoiman tarkempaa kohdentamista myyntipisteisiin ja sitä kautta parantamaan myyntipisteiden tulosta.

Lehepunktin liikevaihto oli 11,9 milj. euroa kasvaen 17,6 % edellisestä vuodesta. Yhtiön liikevoitto kasvoi liikevaihdon kehitystäkin nopeammin eli 81,7 % ja oli 0,7 milj. euroa. Investoinnit olivat 0,1 milj. euroa.

Toimintavuonna panostettiin henkilökunnan tietotaidon ja palvelukykyyn parantamiseen. Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 74 henkilöä, mikä oli kahdeksan vähemmän kuin vuotta aiemmin. Yhtiön toimitusjohtajana oli Priit Vakkum.

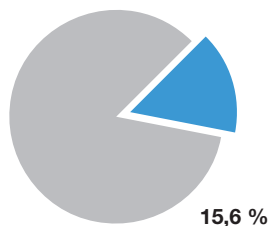
Viron lehtimarkkinoiden odotettavissa olevasta maltillisesta kehityksestä huolimatta Lehepunktin uskotaan säilyttävän ja kehittävän asemaansa maan johtavana lehtitukkuliikkeenä. Jo tällä hetkellä yhtiön jakelutoiminnan piirissä ovat lähes kaikkien merkittävien virolaisten kustantajien lehdet. Tavoitteena on edelleen kehittää yhteistyötä sekä kustantajien että kaupan kanssa, jotta kuluttajien saatavilla olisi mahdollisimman optimaalinen lehtivalikoima.

Narvesen Baltija SIA

Rautakirjan lisättyä omistustaan latvialaisessa Narvesen Baltijassa 35 %:sta 50 %:iin syksyllä, tehtiin myös päätös perustaa Narvesen Baltijaan tytäryhtiö hoitamaan lehtitukkutoimintaa Latviassa. NB Logistika –nimellä aloittavan yhtiön tarkoitus on käynnistää toimintansa vuoden 2002 keväällä. NB Logistikan tarkoituksena on palvella kaikkia sekä latvialaisia että ulkomaisia lehtikustantajia ja rakentaa Latviaan koko maan kattava jakeluverkosto.

Uuden yhtiön käynnistäessä toimintansa sen hoitoon tullaan siirtämään Narvesen Baltijan tällä hetkellä hoitamat lehtijakelutoiminnot. NB Logistikan ensimmäisen vuoden liikevaihdoksi on arvioitu runsaat 10 milj. euroa. Yhtiön markkinaosuus tulee olemaan noin 60 %.

Osuus konsernin
liikevaihdosta

”Kirja on vahvistanut ase-
miaan media-alalla ja Suo-
malainen Kirjakauppa jake-
lutienä. Kasvatamme ketju-
jamme edelleen ja kehitäm-
me konseptejamme, jotta
pystymme vastaamaan ku-
luttajien muuttuviin tarpei-
siin.”

Toimialajohtaja
Raimo Kurri

Kirjakaupan toimialan muodostavat Suomalainen Kirjakauppa Oy ja sen 60-prosenttisesti omistama tytäryhtiö Astro Raamatud AS Virossa. Suomalaiseen Kirjakauppaan kuuluvat myös Yliopistokirjakauppa-ketju sekä pokkarimyymälä Reader’s Suomessa.

	2001	2000	Muutos, %
Liikevaihto, milj. e	113,9	107,2	6,3
Liikevoitto, milj. e	6,7	6,0	11,4
Henkilöstö keskimäärin	795	726	9,5

Suomalainen Kirjakauppa Oy

Suomalainen Kirjakauppa on keskitetysti ohjattu, Suomen suurin kirjakauppaketju, johon kuuluvat sekä Suomalaisen Kirjakaupan nimellä toimivat myymälät, Yliopistokirjakaupat että pokkarimyymälä Reader’s. Lisäksi konseptia täydentää verkkokirjakauppa www.suomalainen.com.

Suomalaisen Kirjakaupan ketjuun kuului vuoden lopussa 60 myymälää, neljä Yliopistokirjakaupaa ja pokkarimyymälä Reader’s. Vuoden aikana Suomalaisen ketjuun tuli kaksi uutta myymälää ja Yliopistokirjakauppojen määrä kasvoi yhdellä. Alkusyksystä Suomalaisen Kirjakaupan omistuksessa ollut Dose-multimediakauppa ja Dose-verkkokauppa siirtyivät Rautakirjan verkkoliiketoiminnasta vastaavan Fereten hoitoon.

Kirjakauppa-alaa on leimannut kirjan vahva asema ja menestyminen parin viimeisen vuoden aikana. Kirja on edelleen elämyksellinen tuote ja suosittu lahja. Tästä syystä koko kirjakaupalle joululla on keskeinen merkitys alan menestyksessä ja tuloksenteossa. Suomalaisen Kirjakaupan vuoden myydyin kirja oli elokuvamenestyksen siivittämänä J.R.R. Tolkienin Taru sormusten herrasta 1-3. Seuraavana listalla olivat Arto Paasilinnan Kymmenen riivinrautaa, Mitä Missä Milloin 2002 sekä Juban Viivi ja Wagner - oi mikä karju. Myydyimpien listalta löytyy myös muita tuttuja nimiä kuten Ilkka Remes, Laila Hietamies, Mauri Kunnas sekä J.K. Rowling useammallakin Harry Potter -kirjallaan.

Kirjojen kasvattaessa asemiaan myös pokkareiden eli pehmeäkantisten romaanien kysyntä sekä tarjonta ovat kasvaneet. Suomalainen Kirjakauppa perusti ensimmäisen pelkästään pokkareihin erikoistuneen myymälän, Reader’sin Helsinkiin. Myös pokkarimyymälöistä on tarkoitus rakentaa oma ketju. Myymälät tulevat sijoittumaan vilkkaille liikennepaikoille suurten asiakasvirtojen varrelle.

Kirjamyynnin ohella toimistotarvikkeiden ja paperituotteiden myynti kehittyi positiivisesti. Cd-romeissa pelit ovat säilyttäneet asemansa, kun muun sisältöisten romien myynti on laskenut. Lehtivuositarkoitusten kysyntä oli edellisen vuoden tasolla. Myös verkkokirjakauppa suomalaisen.com kehittyi positiivisesti.

Suomalaisen Kirjakaupan panostus myymäläverkostonsa kehittämiseen osoittaa luottamusta vähittäismyymäläkeskeiseen voimaan kirjakauppa- ja kirjapainosektorilla. Ketjun myymäläilmettä onkin kehitetty uuden Espoon Matinkylään avatun myymälän yhteydessä entistäkin kuluttajalähtöisemmäksi. Asiakastutkimusten jälkeen uutta konseptia ryhdytään levittämään myös muihin ketjun myymälöihin. Toimintavuoden aikana myös Yliopistokirjakaupan ketjuille saatiin linjattua ja myymälät yhtenäistettyä.

Suomalaisen Kirjakaupan liikevaihto oli 110,8 milj. euroa kasvaen 3,9 %. Liikevoitto kasvoi 10,3 % ja oli 7,3 milj. euroa. Hyvää tulosta siivitti erinomainen menestys joulukaupassa, joka Suomalaisessa Kirjakaupassa onnistui alan yleistä kehitystä selvästi paremmin. Investoinnit, joita oli yhteensä 2,2 milj. euroa, olivat pääosin myymälöiden laite- ja kalustohankintoja sekä järjestelmäkehitystä.

Suomalaisen Kirjakaupan palveluksessa oli keskimäärin 740 henkilöä, mikä oli 25 henkilöä edellisestä vuodesta enemmän. Yhtiön toimitusjohtajana oli ekonomi Raimo Kurri.

Viime vuosina ketju on kasvattanut myyntiään hyvin ja lisännyt markkinaosuuttaan. Suomalainen Kirjakauppa panostaa jatkuvasti kilpailukykyä parantamiseen ja usko myynnin kasvuun on edelleen vahva.

Astro Raamatud AS

Astro Raamatud harjoittaa sekä kirjojen tukku- ja vähittäiskauppaa, postimyyntiä että verkkokauppaa. Suomalainen Kirjakauppa osti yhtiöstä 60 % vuoden 2000 lopulla. Loput 40 % omistaa virolainen Astro Holding -yhtiö.

Astro Raamatudilla on Apollo Raamatumaja -nimellä toimivat kirjakaupat Tallinnassa, Tartossa ja Pärnussa. Yhtiö julkaisee myös maan suurinta kirjojen postimyyntiluetteloa ja sillä on verkkokirjakauppa www.apollo.ee. Vuoden 2001 aikana kaikki yhtiön toiminnot liitettiin yhtenäisen Apollo-brandin alle ja niiden markkinointi yhdenmuikaistettiin. Samalla henkilökunta koulutettiin uuteen toimintatapaan.

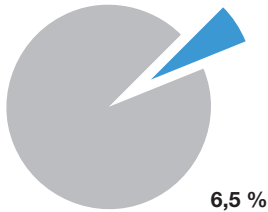
Viron kirjakaupamarkkinat ovat vielä suhteellisen pienet, mutta voimakkaasti kehittyvät. Astro Raamatudin markkinaosuus on noin 20 % Viron kokonaismarkkinoista.

Yhtiön liikevaihto oli 3,1 milj. euroa. Liikevoitto oli 0,3 milj. euroa tappiollinen. Yhtiön lähiaikojen tärkeimpinä tavoitteina ovat tukkutoiminnan kehittäminen, myymälämäärän kasvattaminen muutamalla yksiköllä sekä kannattavuuden parantaminen.

Astro Raamatudin palveluksessa oli keskimäärin 55 henkilöä ja yhtiön toimitusjohtajana toimi 1.10.2001 alkaen Arvo Pihl.

Osuus konsernin
liikevaihdosta

”Käynnistynyt vuosi näyttää elokuvatarjonnan osalta Suomessa erittäin positiiviselta, sillä luvassa on lukuisia menestyksiksi ennustettuja elokuvia. Baltian maissa kehitys tulee olemaan edelleen voimakasta, kun sekä Riian että Vilnan monisaliteatterit valmistuvat runsaan vuoden sisällä.”

Toimialajohtaja
Timo Mänty

Elokuvatoiminnan toimialaryhmän muodostavat Suomessa toimivat FinnkinOy ja sen tekstityspalveluihin erikoistunut tytäryhtiö Interprint Oy. Lisäksi Finnkinolla on elokuvien esitys- ja levitystoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt Virossa, Latviassa ja Liettuassa.

	2001	2000	Muutos, %
Liikevaihto, milj. e	47,6	43,6	9,1
Liikevoitto, milj. e	2,0	2,5	-20,2
Henkilöstö keskimäärin	556	506	9,9

FinnkinOy

FinnkinOy harjoittaa elokuvien esitystoimintaa Suomessa. Yhtiö tuo maahan myös elokuvia teatterilevitykseen sekä videojälleenmyyntiin ja -vuokraukseen. Finnkinon tytäryhtiö Interprint Oy tarjoaa elokuvien tekstityspalveluita.

Finnkinolla oli vuoden lopussa kaikkiaan yhdeksällä paikkakunnalla 15 elokuvateatteria, joissa oli 69 salia. Määrä laski vuoden aikana kahdella teatterilla ja viidellä salilla.

Suomessa elokuvavuosi oli kaksijakoinen. Alkuvuoden aikana markkinoille tuli vain pari menestyselokuvaa, kun vuotta aiemmin samaan aikaan elettiin kotimaisen elokuvan voimakasta nousukautta. Loppuvuotta kohti tarjonta parani ja vuoden viimeisten kuukausien aikana teattereihin tuli useita menestyselokuvia. Kokonaiskävijämäärät kuitenkin putosivat Suomessa runsaat 8 % ja olivat ennakkotietojen mukaan 6,5 miljoonaa. Parhaiten asemansa säilyttivät monisaliteatteripaikkakunnat, kun muualla maassa kävijämäärät laskivat selvästi. Lipputulot olivat kuitenkin lähes edellisen vuoden tasolla.

Finnkinon teattereiden markkinaosuus oli 53 %. Suurimmalla markkina-alueella pääkaupunkiseudulla Finnkinon Tennispalatsin markkinaosuus oli 62 %, se on myös kävijämäärältään Skandinavian ja Baltian alueen suurin elokuvateatteri.

Vuoden katsotuimmat elokuvat tulivat markkinoille aivan vuoden lopulla, joten niiden kokonaiskatsojamäärät kasvavat edelleen. Taru sormusten herrasta - Sormusten ritarit ja Harry Potter ja viisasten kivi ovat jo ylittäneet puolen miljoonan katsojan rajan. Kotimaisista elokuvista vuonna 2001 eniten katsojia keräsi Rentun ruusu 350.000 katsojallaan.

Finnkinon kotimaan toiminnan painopiste oli ketjumaisen toimintamallin edelleen kehittäminen ja vahvistaminen. Lisäksi yhtiö otti syksyllä käyttöön uuden lipunmyyntijärjestelmän, joka mahdollistaa jatkossa lipunmyynnin uusia kanavia hyväksikäyttäen.

Videotukkukaupassa sekä myynti- että vuokravideoiden myynti kasvoi selvästi vuonna 2001. VHS-kasettien myynti laski hieman, kun taas DVD-elokuvien myynti yli kaksinkertaistui laitekannan kasvun myötä. Finnkinon asema maan suurimpana videojälleenmyyjänä säilyi edelleen.

Finnkinon Suomen toimintojen liikevaihto oli 39,7 milj. euroa ja 1,4 % edellistä vuotta suurempi. Liikevoitto puolittui ja oli 1,1 milj. euroa. Liikevoiton laskuun vaikutti syyskuulle kirjattu elokuvateattereiden vanhan lipunvarausjärjestelmän kertapoisto 0,5 milj. euroa.

Suomessa Finnkinon palveluksessa oli keskimäärin 362 henkilöä, mikä oli 21 edellistä vuotta vähemmän. Vähennys johtui teatterimäärän laskusta. Yhtiön toimitusjohtajana oli toimialajohtaja, KTM Timo Mänty.

Sekä Finnkinon omat että muualta saadut kokemukset ovat osoittaneet, että nykyaikaiset monisaliteatterit houkuttelevat katsojia kokonaisvaltaisella elokuvanautinnollaan. Niinpä Finnkinossa suunnitellaan monisaliteatteriketjun laajentamista kotimaassa. Myös alkaneen vuoden elokuvatarjonta näyttää erittäin positiiviselta.

AS MPDE

AS MPDE (Motion Picture Distribution of Estonia) on Virossa toimiva elokuvien esitys- ja levitysyhtiö. Finnkino lisäsi omistustaan 100 %:iin syksyllä ostamalla loput 10 % yhtiön osakkeista.

Maaliskuussa yhtiö avasi Baltian maiden ensimmäisen monisaliteatterin Tallinnassa. 11-salinen teatteri nousi heti ensimmäisenä toimintavuonnaan Skandinavian ja Baltian maiden viidenneksi suurimmaksi elokuvateatteriksi. MPDE on markkinajohtaja Viron kehittyvillä markkinoilla. Yhtiöllä on uuden monisaliteatterin lisäksi kaksi 2-salista teatteria, toinen Tallinnassa ja toinen Tartossa.

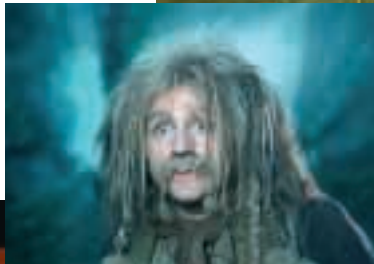
Elokuvien kokonaismarkkinat Virossa olivat voimakkaassa kasvussa. Kävijämäärä kasvoi yli 30 % ja oli runsaat 1,1 miljoonaa. Kasvun vauhdittajana oli MPDE:n uuden teatterin valmistuminen myötä tapahtunut tarjonnan lisääntyminen.

Elokuvien levitystoiminnassa yhtiö oli edelleen selvä markkinajohtaja. Se edustaa suurinta osaa amerikkalaisista filmiyhtiöistä Virossa. Yhtiö omistaa myös kolmanneksen virolaisesta OÜ Baltlabista, joka tarjoaa elokuvien tekstityspalveluita.

MPDE:n liikevaihto oli 4,9 milj. euroa kasvaen 126,8 %. Liikevoitto kasvoi liikevaihtoakin nopeammin ja oli 1,2 milj. euroa. Mittavista 5,4 milj. euron investoinneista johtuen yhtiön korkokulut nousivat ja tulos ennen veroja oli 0,4 milj. euroa.

Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 137 henkilöä. Vuotta aiemmin määrä oli 75. Henkilöstömäärän lisäys johtui monisaliteatterin avaamisesta. Yhtiön toimitusjohtajana oli Aldo Tammsaar.

Myös Virossa elokuvamarkkinoiden kehitys näyttää positiiviselta. MPDE:llä on nyt vahva aseman Viron päämarkkina-alueella Tallinnassa, joten mahdollisuudet sekä liikevaihdon että tuloksen positiiviseen kehittämiseen ovat olemassa.

Baltic Cinema SIA

Baltic Cinema SIA harjoittaa elokuvien esitys- ja levitystoimintaa Latviassa. Finnkino omistaa yhtiöstä 90 %.

Latviassa elokuvissakäyntien määrä laski selvästi, mutta Baltic Cinema säilytti edelleen lähes 50 %:n markkinaosuutensa. Baltic Cinemalla on Riiassa kolme teatteria, joissa on yhteensä neljä salia. Määrä pysyi entisellään vuoden aikana.

Keväällä Rautakirja ja Stockmann käynnistivät yhteistyön Riiassa tavoitteenaan rakentaa kaupungin keskustaan 14 elokuvasalini ja tavaratalon käsittävä rakennuskokonaisuus. Tämän kansainvälisestikin ainutlaatuisen rakennusprojektin on tarkoitus valmistua vuonna 2003. Rautakirjan osuus kokonaisinvestoinnista on noin 15 milj. euroa.

Toimintavuoden aikana Baltic Cinemassa otettiin käyttöön uusi lipunmyyntijärjestelmä, joka nopeuttaa ja parantaa asiakaspalvelua sekä auttaa operatiivista ohjaustoimintaa.

Baltic Cineman liikevaihto oli 2,4 milj. euroa ja edellisen vuoden tasoa. Kustannustason noususta johtuen liikevoitto laski 28,1 % ja oli 0,2 milj. euroa. Investoinnit olivat 0,2 milj. euroa.

Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 47 henkilöä, mikä oli yksi edellistä vuotta vähemmän. Yhtiön toimitusjohtajana oli Atis Amolins.

UAB Vingio kino teatras

UAB Vingio kino teatras on Liettuassa toimiva elokuvateatteriyhtiö, josta Finnkino osti elokuussa 90 %. Yhtiöllä on Vilnassa, omassa kiinteistössä toimiva nykyaikainen 4-salinen elokuvateatteri Vingis oheispalveluineen.

Vingio kino teatrasin markkinaosuus Liettuan 1,5 miljoonan kävijän kokonaismarkkinoista on noin 35 % ja Vilnan markkinoista noin 60 %.

Vingio kino teatrasin liikevaihto konsernissa oloajalta eli neljältä kuukaudelta oli 0,7 milj. euroa. Liikevoitto oli 0,1 milj. euroa tappiollinen. Yhtiö työllistää 30 henkilöä ja yhtiön toimitusjohtajana on Arunas Baltrushaitis.

Vingio kino teatras on käynnistänyt suunnitelmat monisaliteatterin rakentamisesta nykyisen teatterirakennuksen yhteyteen. 12-salinen teatterikokonaisuus valmistunee vuoden 2002 lopulla.

Eurostrada on ravintolatoimintaa harjoittavan yksikön emoyhtiö, johon kuuluu kaksi toimintayksikköä, taukopaikat sekä Pizza Hut -ravintolat. Taukopaikat toimivat sekä Eurostrada-että Motorest-nimellä. Motorestin toiminta on organisoitu Eurostradan tytäryhtiöön Foodstop Oy:hyn.

	2001	2000	Muutos, %
Liikevaihto, milj. e	42,4	38,4	10,4
Liikevoitto, milj. e	-1,1	-2,2	51,1
Henkilöstö keskimäärin	707	694	1,9

Eurostrada Oy

Eurostradan toiminta jakaantuu kahteen toimintayksikköön, taukopaikkoihin ja Pizza Hut -ravintoloihin.

Keväällä 2000 Eurostrada ja Neste Markkinointi allekirjoittivat sopimuksen, jonka perusteella Eurostrada ryhtyy hoitamaan uudistuvaa Motorest-ketjua, joka valmistuu sovituilta osin kesällä 2003. Yhteensä ketjussa tulee tällöin olemaan 22 yksikköä. Vuonna 2001 Eurostradan operointiin siirtyi kahdeksan uusittua yksikköä. Kaikkiaan Eurostradalla oli vuoden lopussa 11 Motorest-yksikköä sekä kuusi Eurostrada-taukopaikkaa ja kaksi jakeluasema. Motorest-ketjun toiminta on organisoitu Eurostradan 99-prosenttisesti omistamaan tytäryhtiöön Foodstop Oy:hyn.

Motorest-yksiköt ovat sekä maanteiden varsilla sijaitsevia taukopaikkoja että kaupunkien taajamissa toimivia yksiköitä. Eurostrada-tunnuksella olevat yksiköt ovat puolestaan maantietaukopaikkoja. Eurostrada-ketjussa toimivat Nesteyksiköt tulevat muuttamaan Motoresteiksi. Eurostradalla on voimassa olevat sopimukset sekä Teboilin että Esson kanssa.

Taukopaikkatoiminnan pääpaino oli Motorest-konseptin kehittämisessä sekä siirtyneiden yksiköiden haltuunotoissa ja muuttamisessa ketjuilmeen mukaisiksi.

Vuonna 2001 bensiinin litramääräinen myynti kasvoi koko maassa 1,4 % pitkään jatkuneen laskevan suuntauksen jälkeen. Myös dieselöljyn myynti kasvoi kaksi prosenttia. Kuluttajien ravintolapalveluihin käyttämän rahan määrä kasvaa jatkuvasti ulkona syömisen lisääntyessä. Eurostradan taukopaikkojen myynti kasvoi lähes kaikissa tuoteryhmissä ketjun laajentumisesta johtuen.

Taukopaikkojen liikevaihto oli 34,7 milj. euroa ja 20,0 % edellistä vuotta parempi. Kasvu syntyi uusista yksiköistä. Tulos jäi edellisvuodesta johtuen panostuksista Motorest-ketjun kehittämiseen sekä uusien yksiköiden haltuunotto- ja remonttikustannuksista.

Eurostrada on Pizza Hut -ravintolatoiminnan franchising-sopimuksen haltija Suomessa. Vuoden lopussa ketjuun kuului 16 yksikköä, mikä oli neljä yksikköä vähemmän kuin edellisellä vuonna.

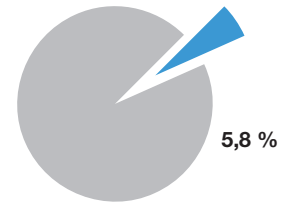
Pikaruokamarkkinoilla vallitseva kova kilpailu vaikutti myös Pizza Hutin kannattavuuteen. Ketjun liikevaihto oli 7,8 milj. euroa ja 18,6 % edellistä vuotta pienempi. Liikevaihdon lasku johtui kilpailutilanteen lisäksi vuoden 2000 aikana vähentyneiden yksiköiden määrästä, kun ketjun toimintastrategiaa muutettiin keskittämällä toiminta suuremmille paikkakunnille pääpainon ollessa pääkaupunkiseudulla. Yksikön tulos parani edellisestä vuodesta, mutta oli vielä tappiollinen.

Koko Eurostradan liikevaihto oli 42,4 milj. euroa ja 10,4 % edellistä vuotta suurempi. Liikevoittotasolla tulos oli 1,1 milj. euroa tappiollinen. Tappio puolittui edellisestä vuodesta. Ravintolatoiminnan investoinnit olivat 3,7 milj. euroa ja syntyivät pääosin Motorest-yksiköiden haltuunotoista ja remonteista.

Ravintolatoiminnan palveluksessa oli keskimäärin 707 henkilöä, mikä oli 13 henkilöä edellistä vuotta enemmän. Yhtiön toimitusjohtajana oli Seppo Soini.

Eurostradan keskeisimpiä tavoitteita on rakentaa Motorest-yksiköistä yhdenmukainen ja kilpailukykyinen ketju palvelemaan niin maanteillä liikkujia kuin taajamienkin asukkaita. Pizza Hut-toiminnan kannattavuuden parantaminen jatkuu edelleen hyvin käynnistyneiden kehitystoimintojen myötä.

Osuus konsernin liikevaihdosta

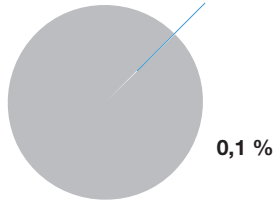

”Motorest-yksiköiden haltuunotto jatkuu aina kesään 2003 asti. Ketjun yksikkömäärän kasvaessa myös liikevaihto tulee kasvamaan. Ravintolatoiminnan keskeisenä haasteena on kannattavuuden saaminen positiiviselle kasvu-uralle.”

Toimitusjohtaja
Seppo Soini

Osuus konsernin
liikevaihdosta

”Tapahtunut kehitys osoittaa, että sähköisten verkkojen kautta tapahtuva pelaaminen tulee lisääntymään ja täydentämään perinteisten myymälöiden kautta tapahtuvaa pelaamista. Tästä syystä panostamme verkossa tapahtuvaan raha- ja ajanvietepelaamiseen.”

Toimitusjohtaja
Simo Susi

Yksikön muodostavat verkkorahapelipalveluihin keskittynyt Ferete Oy, ajanvietepelaamiseen erikoistuneet Dose-pelimyymälät ja Dose.net-verkkokauppa sekä muuttuvakertoimista vedonlyöntitoimintaa Virossa harjoittava AS Megapanus.

	2001	2000
Liikevaihto, milj. e	0,4	0,0
Liikevoitto, milj. e	-1,7	-0,2
Henkilöstö keskimäärin	19	2

Ferete Oy

Ferete on vuonna 2000 perustettu yhtiö, johon on keskitetty Rautakirja-konsernin raha- ja ajanvietepelaamisen verkkoliiketoiminnot sekä konsernin verkkotoimintojen koordinointi. Lisäksi yhtiö vastaa palvelutoimintana konsernin joidenkin yksiköiden Internet-sivustojen sisällön ylläpidosta ja kehityksestä. Toimintastrategiaa fokuoitiin vuoden aikana verkkopelitoimintaan keskittäväksi. Yhtiön liiketoiminnot käynnistyivät asteittain vuoden 2001 loppupuoliskolla.

Ferete allekirjoitti elokuussa verkkoasiamies-sopimuksen Fintoton kanssa heidän peliensä välittämisestä Fereten verkkopelipalvelun kautta. Toiminnan suunnitellaan käynnistyvän vuoden 2002 aikana, jolloin verkkorahapelaaminen mahdollistuu. Fereten oma Hyvä Veto -verkkopelipalvelu aloitti toimintansa marraskuussa. Tällä hetkellä palvelu tarjoaa rahapelikohteisiin liittyviä vihjeitä, uutisia, tilastoja, tulospalvelua sekä muuta pelaajia kiinnostavaa sisältöä.

Syyskuun alussa Ferete osti Suomalaiselta Kirjakaupalta Dosen liiketoiminnot että verkkokaupan. Syksyn aikana myymäläkonseptia uudistet-

tiin ja avattiin toinen Dose-myymäla Helsinkiin. Myös verkkokauppa uudistettiin ja www.dose.net avautui monipuolistuneena ja uudella ilmeellä marraskuussa.

Toimintojen käynnistyttyä vasta loppuvuonna jäi Fereten liikevaihto 0,4 milj. euroon. Liiketulos oli 1,5 milj. euroa tappiollinen. Yhtiön 0,7 milj. euron investoinnit kohdistuivat verkkopelipalvelun ja Dose-konseptin kehittämiseen.

Yhtiön palveluksessa oli keskimäärin 13 henkilöä, mutta vuoden lopulla jo 21 henkilöä, joista 13 työskenteli Dose-myymäloissä. Yhtiön toimitusjohtajana oli KTM Simo Susi.

Sekä raha- että ajanvietepelaamisen ennustetaan kasvavan sähköisissä verkoissa selvästi keskimääräistä markkinakehitystä enemmän. Ferete on omassa kehitystyössään panostanut muuttuvassa tilanteessa tarjoamaan sekä pelinjärjestäjille että pelaajille monipuolisen kanavan yhteen verkko-osoitteeseen keskitettynä. Ajanvietepelaamisen sektorilla Dosen asemaa vahvistetaan ja monipuolistetaan sekä pelikauppana että verkkopelipalveluna. Tavoitteena on kannattavuuden saaminen positiiviseksi jo ensi vuonna.

AS Megapanus

Megapanus on Virossa toimiva peliyhtiö, jolla on oikeus harjoittaa muuttuvakertoimista vedonlyöntitoimintaa. Yhtiö hankittiin konsernin omistukseen kesällä 2000.

Yhtiö avasi heinäkuussa rahapeliverkkopalvelun, jossa voi pelata muuttuvakertoimista vedonlyöntiä kansainvälisistä ja virolaisista pelikohteista Internetin tai puhelinpalvelun välityksellä.

Yhtiön toimintojen käynnistyttyä vasta aivan vuoden lopulla jäi liikevaihto vaatimattomaksi. Yhtiön tulos oli käynnistyspanostuksista johtuen 0,2 milj. euroa tappiollinen. Investoinnit olivat 0,1 milj. euroa.

Yhtiön palveluksessa oli 6 henkilöä ja yhtiön myynti- ja markkinointijohtajana toimi Peeter Poom.

Rahapelaamiseen ja onnenpeleihin liittyvä lainsäädäntö ja verotus ovat uudistumassa Virossa lähiaikoina. Nämä luovat puitteet tulevaisuudessa yhtiön toiminnan suuntaviivoille ja kehittämislle. Megapanus on vuoden 2002 alussa solminut Fereten tavoin Fintoton kanssa verkkoasiamies-sopimuksen, joka konkretisoituu Fintoton pelien myyntitoiminnaksi Virossa kevään 2002 aikana.

Jokerit HC Oyj

Jokerit-konserni on urheilu- ja viihdealan monitoimiyhtiö, jonka toimialana on tarjota yleisölle ja yrityksille elämyksellisiä urheilu- ja viihdetapah- tumia sekä muita tilaisuuksia. Rautakirja omistaa 36,4 % emoyhtiö Jokerit HC Oyj:stä sekä 30 % tytäryhtiö JHC Arena Holding Oy:stä. Rautakirja-yhtymän keskeisinä kiinnostuksen kohteina Jokereissa ovat yhtiön monitoimihallit, joiden ansaintalogiikka on lähes samanlainen kuin Rautakirjaan kuuluvan Finnkinon monisaliteattereiden Suomessa ja Baltiassa.

JHC Arena Holdingin puoleksi omistama D+J Arena Hamburg GmbH rakentaa Hampuriin monitoimihallia, joka valmistuu kuluvan vuoden lopussa. Hallin kokonaiskustannusarvio on noin 80 milj. euroa. Projektin rahoituksen turvaamiseksi Rautakirja on antanut takaus- ja lainasitoumuk- sia yhteensä 29 milj. euroa.

Jokereilla on neuvotteluja myös muualle Eurooppaan rakennettavista monitoimihalleista joko rakennuttajana tai konsultin ominaisuudessa.

Jokereiden 30.4.2001 päättyneen tilikauden liikevaihto oli 15,3 milj. euroa ja tilikauden tulos 2,3 milj. euroa tappiollinen. Jokerit-konsernin vaikutus vuonna 2001 oli Rautakirja-konsernin tulokseen -1,2 milj. euroa sisältäen osuuden yhtiön tuloksesta sekä osakkeiden hankinnan aiheut- taman goodwill-poiston.

Kirjavälitys Oy

Kirjavälitys on kustantajien ja kirjakauppiaitten omistama palveluyritys, joka tuottaa asiakkailleen logistiikka- ja tietopalveluja. Yhtiö hankkii tuotteita 3.500 tavarantoimittajalta ja sen asiakkaina ovat kaikki Suomen kirjakaupat. Rautakirja-konserni omistaa 20,33 % Kirjavälityksestä. Suomen suurimpana kirjakauppiaina Rautakirja-konserniin kuuluva Suomalainen Kirjakauppa näkee omistuksen strategisesti tärkeäksi kehitettäessä alan logistiikka- ja tietopalveluita.

Kirjavälityksen liikevaihto vuonna 2001 oli 69,4 milj. euroa ja tilikauden tulos 0,5 milj. euroa. Kirjavälityksen vaikutus Rautakirjan tulokseen vuonna 2001 oli 0,3 milj. euroa.

Rautakirja-yhtymä on HEX Helsingin Pörssissä noteerattava yhtiö, joka harjoittaa kioskikauppaa, lehtitukku-toimintaa, kirjakauppaa, elokuva- ja ravintolatoimintaa sekä verkkoliiketoimintaa. Rautakirja on osa SanomaWSOY-konsernia.

Toimintaympäristö

Kauppan Keskusliiton ennakkotietojen mukaan vähittäiskaupan myynti vuonna 2001 kasvoi noin 5,4 %. Vuosi oli kahdeksas perättäinen kasvuvuosi kaupalle. Vaihtelut toimialoittain olivat kuitenkin merkittäviä. Rautakirjan toimialaryhmien myynti kehittyi pääosin yleistä kehitystä hieman paremmin. Koko kaupan alalla joulumyynti onnistui erittäin hyvin.

Tammikuussa tapahtunut pienten myymälöiden aukioajan vapautuminen ei vaikuttanut oleellisesti R-kioskien myyntiin, mutta merkitsi pistekohtaisesti kilpailutilanteen kiristymistä. Sopeutuminen muuttuneeseen tilanteeseen tapahtui kuitenkin nopeasti, sillä lainsäädännön kehittyminen on ennakoitu kioskikonseptia kehitettäessä.

Keskeiset tapahtumat

Tammikuussa Rautakirja myi omistamansa norjalaisen Reitan Narvesen ASA:n osakkeet myyntihinnan ollessa 285 milj. NOK. Kaupasta syntyi myyntivoittoa 7,8 milj. euroa.

Rautakirja ja Stockmann käynnistivät yhteistyön Riiassa rakentaakseen tavaratalon ja 14-salisen elokuvakeskuksen käsittävän rakennuskokonaisuuden. Rakennus otetaan käyttöön vuonna 2003 ja Rautakirjan osuus kokonaisinvestoinnista on runsaat 15 milj. euroa.

Maaliskuussa Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj ilmoitti konsernin omistusosuuden Rautakirjasta laskeneen alle kymmenen prosenttiin. Pohjola-konsernin omistus oli ilmoituksen jälkeen 8,15 % osakepääomasta ja 9,68 % äänimäärästä.

Kesäkuussa Rautakirjan Lehtipiste allekirjoitti esisopimuksen yhteistyön käynnistämiseksi neljän latvialaisen kustantajan kanssa lehtien irtonumeroiden jakelutoiminnasta Latviassa. Esisopimuksen ehdot eivät kuitenkaan täytyneet ja sopimus raukesi syyskuussa. Tämän jälkeen lehtijakelutoiminta päätettiin käynnistää yhdessä Reitan Narvesen ASA:n kanssa yhteisyritys Narvesen Baltijan osana.

Syyskuussa Finnkino osti 90 % liettualaisesta elokuvayhtiö UAB Vingio kino teatrasista. Samalla yhtiö käynnisti monisaliteatterin suunnittelun Vilnaan. Elokuvakeskuksen arvioidaan valmistuvan vuoden 2003 alkupuolella ja sen kokonaiskustannusarvio on noin 8,4 milj. euroa.

Syyskuussa tehdyllä kaupalla Rautakirja lisäsi omistustaan latvialaisessa Narvesen Baltija SIA:ssa 35 %:sta 50 %:iin lokakuun alusta. Yhtiö harjoittaa pääasiassa kioski- ja lehtijakelutoimintaa.

Muutoksia yhtymän johdossa

Rautakirjan toimitusjohtajana vuodesta 1998 toiminut ekonomi, oikeustieteen kandidaatti Hannu Syrjänen nimitettiin 29.3.2001 alkaen Rautakirja Oyj:n emoyhtiön SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtajaksi ja hallituksen jäseneksi.

Rautakirjan toimitusjohtajaksi nimitettiin 30.3.2001 alkaen kioskikaupan toimialajohtaja, KTM Erkki Järvinen. Hän on tullut yhtymän palvelukseen vuonna 1997.

Kioskikaupan toimialajohtajaksi ja Rautakirja-konsernin johtokunnan jäseneksi nimitettiin 6.4.2001 alkaen merkonomi Markku Pelkonen. Hän on ollut yhtymän palveluksessa vuodesta 1992, viimeksi kioskikaupan myyntijohtajana.

Muutoksia konsernirakenteessa

Huhtikuun lopussa Rautakirjan kiinteistösiijoitus-toimintaa harjoittanut yhtiö P.M. Drockila Oy fuusioitiin emoyhtiöön tavoitteena konsernirakenteen yksinkertaistaminen kiinteistötoiminnassa. Kiinteistösiijoitus-toimintaa on jo aiemminkin harjoitettu myös emoyhtiössä.

Edelleen konsernirakenteen yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisten kustannussäästöjen saavuttamiseksi Rautakirjan kokonaan omistama tytäryhtiö Veikkausrasti Oy fuusioitiin emoyhtiöön 31.8.2001. Fuusion jälkeen Veikkausrasti jatkoi toimintaansa edelleen omana ketjunaan ja omalla nimellään.

Myynti ja liikevaihto

Konsernin veroton kokonaismyynti vuonna 2001 kasvoi 6,7 % ja oli 1.207,1 milj. euroa. Liikevaihto, johon sisältyy välitystuotteiden kuten Veikkauksen pelien osalta vain palkkion osuus, oli 696,5 milj. euroa kasvaen 8,0 %. Kun poistetaan yritystosten vaikutus, vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 5,3 %.

Liikevaihdosta 94,2 % tuli Suomesta, Viron osuus oli 4,5 %, Latvian 1,2 % ja vasta loppuvuodesta Liettuasta ostetun liiketoiminnan osuus 0,1 %. Suhteellisesti voimakkainta kasvu oli Virossa ja Latviassa vuoden 2000 lopulla ja vuoden 2001 aikana hankittujen uusien liiketoimintojen ansiosta.

Rautakirjan liikevaihto ja myynti kehittyivät positiivisesti kaikilla toimialoilla. Hyvin sujuneen vuoden kruunasi erittäin onnistunut joulumyynti.

Kioskikaupan liikevaihto oli 359,8 milj. euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 6,8 %. Kioskikaupan ryhmän muodostavat R-kioskit Suomessa ja Virossa, Veikkausrasti-ketju sekä yhteisyritys Narvesen Baltijan kioskitoiminta Latviassa.

R-kioskien toimintaympäristö oli koko vuoden erittäin haasteellinen. Kaupan pienmyymälöiden aukiolot vapautuivat, Veikkauksen pelimyynti laski Loton jättipottien vähäisyydestä johtuen ja keräilykorttien kysyntä putosi huomattavasti. Kaikesta tästä huolimatta R-kioskien liikevaihto kasvoi 3,7 % hyvin onnistuneiden markkinointitoimenpiteiden sekä tuote- ja palvelulanseerausten ansiosta. Kasvu oli voimakkainta vuoden viimeisen neljänneksen aikana.

Virossa R-kioskit pääsivät hyödyntämään ketjumaista toimintamalliaan ja vaikutukset näkyivät liikevaihdon voimakkaana kasvuna. Noin puolet kasvusta tuli vuoden alusta haltuunotetuista 11 Neste-aseman myymälästä, jotka vuoden alkupuoliskolla muutettiin toimimaan R-kiosk-konseptin alla. Suomessa Veikkausrastit pääsivät lähes kymmenen prosentin liikevaihdon kasvuun.

Lehtitukkukaupan liikevaihto kasvoi 7,1 % ja oli 165,1 milj. euroa. Yksikön muodostavat Lehtipiste Suomessa sekä Virossa toimiva lehtijakeluyhtiö AS Lehepunkt, josta konserni omistaa puolet. Lehtipiste on osa emoyhtiötä.

Lehtitukkukaupan kummatkin yksiköt kasvativat selvästi myyntiään. Lehtipiste saavutti hyvin vakiintuneilla kotimaan markkinoilla 6,8 %:n kasvun ja Virossa Lehepunktin toisen toimintavuoden kasvuksi kirjattiin 17,6 %. Suomessa sanomalehtimyynti kehittyi iltapäivälehtien vetämänä erittäin positiivisesti. Myös säännöllisesti ilmestyvien kotimaisten aikakauslehtien myynti kasvoi, mutta keräilykorttien voimakas myynnin lasku veti koko aikakauslehtiryhmän kehityksen negatiiviseksi.

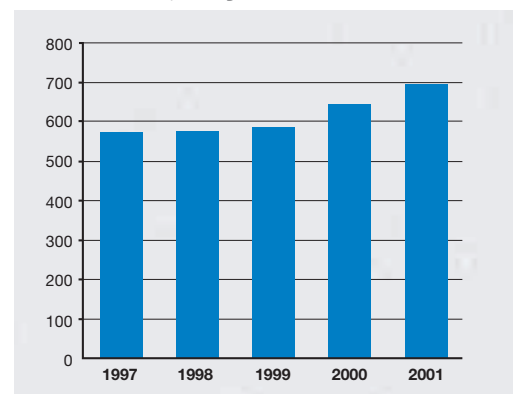
Kirjakauppatoimiala muodostuu Suomalaisesta Kirjakaupasta, Yliopistokirjakaupasta ja pokkarimyymlä Reader'sistä Suomessa sekä 60-prosenttisesti omistetusta tytäryhtiö Astro Raamatud AS:stä Virossa. Ryhmän liikevaihto oli 113,9 milj. euroa kasvaen 6,3 %. Runsas kolmannes kasvusta tuli Virossa ja loput Suomen toiminnoista. Vi-

ron toiminnot kuuluivat konserniin vertailuvuonna vain kahden kuukauden ajan. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 2,5 %.

Kirjakaupalle vuosi oli onnistunut. Erityisesti kaunokirjallisuuden myynti kehittyi hyvin. Myös pokkarit nostivat selvästi myyntiään ja Suomalaisen Kirjakauppa perustikin ensimmäisen pokkareihin erikoistuneen myymälän Helsinkiin. Suomalaisen Kirjakaupan myymäläkonseptia kehitettiin entistä kuluttajalähtoisemmäksi. Virossa kirjakaupan toiminta saatettiin vuoden aikana yhtenäisen Apollo-brandin alle, markkinointia yhdenmukaistettiin ja ketjumainen toimintatapa otettiin käyttöön. Uudistuksilla oli positiivinen vaikutus liikevaihdon kehitykseen Viron vielä pienillä, mutta voimakkaassa kehitysvaiheessa olevilla kirjakauppamarkkinoilla.

Elokuvatoiminnan toimialaryhmän muodos-

Liikevaihto, milj. e

Liikevaihto maittain, milj. e

	2001	2000	Muutos, %
Suomi	656,1	621,4	5,6
Viro	31,2	20,9	49,5
Latvia	8,5	2,4	259,6
Liettua	0,7	-	-
Yhteensä	696,5	644,6	8,0

MYynti JA LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN, milj. e

	1-12/01	1-12/00	Muutos %	1-3/01	4-6/01	7-9/01	10-12/01	1-3/00	4-6/00	7-9/00	10-12/00
Kioskikauppa	359,8	336,8	6,8	80,7	87,8	88,2	103,1	80,0	83,0	85,0	88,7
Lehtitukkukauppa	165,1	154,2	7,1	39,3	41,6	41,5	42,7	35,1	40,7	40,1	38,3
Kirjakauppa	113,9	107,2	6,3	32,1	16,6	25,1	40,2	30,1	16,0	23,0	38,1
Elokuvatoiminta	47,6	43,6	9,1	11,8	8,4	11,3	16,0	12,8	7,8	10,1	12,9
Ravintolatoiminta	42,4	38,4	10,4	8,3	11,0	12,3	10,8	8,1	9,8	11,2	9,3
Verkkoliiketoiminta	0,4	0,0		0,0	0,0	0,0	0,3	-	-	-	0,0
Sisäinen myynti	-32,7	-35,6	-8,2	-7,7	-8,6	-7,9	-8,6	-8,4	-10,0	-8,9	-8,3
Konsernin liikevaihto	696,5	644,6	8,0	164,6	156,9	170,4	204,6	157,8	147,4	160,5	178,9
Välitysmyynti	510,6	486,6	4,9	127,8	123,8	116,0	142,9	124,5	115,8	118,9	127,4
MYynti YHTEENSÄ	1.207,1	1.131,3	6,7	292,4	280,7	286,4	347,6	282,3	263,2	279,4	306,4

LIIKEVOITTO TOIMIALOITTAIN, milj. e

	1-12/01	1-12/00	Muutos %	1-3/01	4-6/01	7-9/01	10-12/01	1-3/00	4-6/00	7-9/00	10-12/00
Kioskikauppa	14,8	15,7	-5,3	3,1	3,2	5,0	3,5	3,2	3,1	5,4	3,9
Lehtitukku- kauppa	10,3	9,5	8,0	2,5	2,8	2,8	2,2	2,0	3,0	2,7	1,8
Kirjakauppa	6,7	6,0	11,4	0,8	-1,9	0,2	7,6	0,8	-2,1	0,6	6,8
Elokuvatoiminta	2,0	2,5	-20,2	0,8	-0,5	0,0	1,8	1,5	-0,8	0,3	1,5
Ravintolatoiminta	-1,1	-2,2	51,1	-0,7	-0,2	0,6	-0,8	-0,8	-0,1	0,7	-1,9
Verkkoliiketoiminta	-1,7	-0,2	-594,5	-0,3	-0,4	-0,4	-0,6	-	-	-	-0,2
Muu toiminta *)	6,4	-0,6		7,3	-0,4	-0,3	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,4
Kiinteistöt	5,1	5,5	-5,7	1,2	1,2	1,2	1,5	1,2	1,4	1,3	1,5
YHTYMÄ YHTEENSÄ	42,6	36,2	17,7	14,6	3,9	9,1	15,1	7,9	4,5	10,8	13,0

*) Muu toiminta sisältää toimialoille kohdistamattoman osuuden osakkuusyritysten tuloksista sekä vuonna 2001 Narvesen ASA:n osakkeiden myyntivoiton.

tavat Finnkino Suomessa sekä sen tytäryhtiöt Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Elokuvatoiminnan liikevaihto oli 47,6 milj. euroa ja 9,1 % edellistä vuotta suurempi.

Baltian maissa voimakas kasvu näkyi muun muassa Viron liikevaihdon yli kaksinkertaistumisena maaliskuussa avatun monisaliteatterin seurauksena. Kotimaassa vuosi oli kahtiajakoinen, kun alkuvuoden vaikean elokuvatarjonnan jälkeen loppuvuonna saavutettiin voimakasta kasvua.

Ravintolatoiminnan liikevaihto kasvoi 10,4 % ja oli 42,4 milj. euroa. Yksikköön kuuluvat Eurostrada- ja Motorest-taukopaikat sekä Pizza Hut -ravintolat. Ravintolatoiminnan liikevaihdon kasvu syntyi uusien Motorest-yksiköiden haltuunotosta. Pizza Hut -ravintoloiden myynti laski ravintolamäärän pienentyessä.

Verkkoliiketoimintaryhmän muodostavat verkossa tapahtuviin pelipalveluihin erikoistunut Ferete sekä Virossa toimiva, muuttuvakertoimista urheiluviedonlyöntitoimintaa harjoittava Megapanus. Fereten osalta liiketoiminnot ovat varsinaisesti käynnistyneet vasta loppuvuoden aikana, joten ryhmän liikevaihto jäi vielä vaatimattomaan 0,4 milj. euroon.

Tulos

Konsernin liikevaihdon positiivinen kehitys näkyi myös tuloksen parantumisena. Liikevoitto kasvoi lehtitukku- ja kirjakaupassa sekä ravintolatoiminnassa. Ravintolatoiminnan tulos oli vielä tappiollinen, sillä sen tulosta rasittivat kertaluonteiset panostukset uusien Motorest-yksiköiden avaamiseen. Kioskikaupan tulos laski Latviassa tehtyjen yritysjärjestelyjen ja kotimaassa kasvaneiden poistojen seurauksena. Kioskikaupan operatiivisen toiminnan tulos Suomessa oli kuitenkin viime vuoden tasoa. Elokuvatoiminnan liikevoiton laskuun vaikutti 0,5 milj. euron kertapoisto teattereiden lipunvarausjärjestelmästä, muutoin tulos oli edellisen vuoden tasolla. Verkkoliiketoiminnan tulos laski liiketoiminnan käynnistämiseen liittyneiden panostusten vuoksi.

Muuhun toimintaan on kirjattu norjalaisen

Narvesenin osakkeiden myyntivoitto sekä perustoimialoille kuulumattomien osakkuusyritysten, muun muassa Jokereiden vaikutus Rautakirja-konsernin tulokseen.

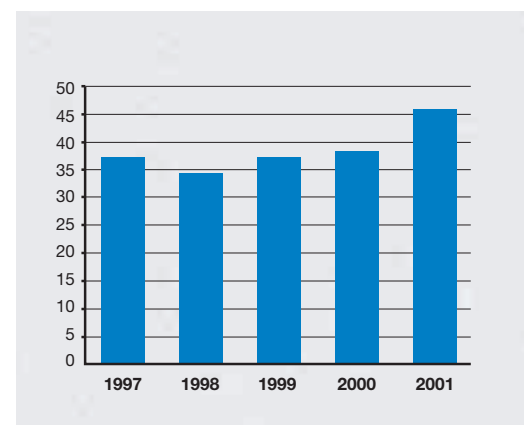
Kiinteistötoiminnassa tavoitteena on vähentää sellaista omaisuutta, jota ei tarvita konsernin omassa käytössä. Realisointien seurauksena toiminnan liikevoitto laski edellisestä vuodesta.

Konsernin liikevoitto oli 42,6 milj. euroa, jossa kasvua edellisestä vuodesta oli 17,7 %. Rahoitustuottojen kasvaessa voitto ennen satunnaisia eriä oli 45,7 milj. euroa ja 19,3 % edellistä vuotta parempi. Satunnaisia eriä ei vuonna 2001 ollut. Vertailukautena satunnaisiin eriin on kirjattu edellisiltä vuosilta laskennallisia verosaamia 2,0 milj. euroa. Voitto ennen veroja kasvoi 13,2 % ja oli 45,7 milj. euroa. Tilikauden voitto oli 31,8 milj. euroa ja 10,2 % edellistä vuotta parempi.

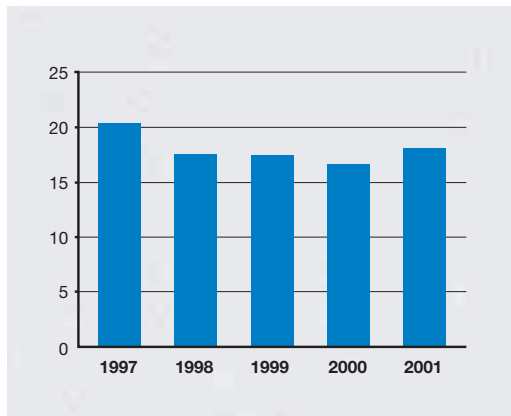
Sijoitetun pääoman tuotto oli 18,1 %, kun se edellisellä vuonna oli 16,7 %.

Tulos osaketta kohti parani 18,6 % ja oli 4,90 euroa. Osakekohtainen oma pääoma kasvoi 35,56 eurosta 38,52 euroon.

Tulos ennen satunnaisia eriä, milj. e

Sijoitetun pääoman tuotto, %

Investoinnit

Konsernin kokonaisinvestoinnit vuonna 2001 olivat 35,9 milj. euroa, kun edellisenä vuonna ne olivat 28,6 milj. euroa. Kasvua oli 25,7 %. Suurimmat yksittäiset investointikohteet olivat maaliskuussa Tallinnassa avattu monisalielokuvateatteri, Jokerit HC Oyj:n omistusosuuden lisääminen 34,5 %:sta 36,4 %:iin, elokuvateatteriyhtiön hankinta Liettuasta sekä investoinnit uusiin Motorest-yksiköihin. Lisäksi investointeihin sisältyy syksyllä yhteisyritykseksi tulleen Narvesen Baltijan käyttöomaisuuserien käsittely investointeina. Muut investoinnit olivat pääosin tavanomaisia kalusto- ja laitehankintoja.

Rahoitus

Osakemarkkinoiden epävakaa kehityksestä johtuen yhtiön likvidi rahoitusomaisuus oli sijoitettu pääosin korkomarkkinoiden kehityksestä riippuviin instrumentteihin. Likvidi rahoitusomaisuus vuoden lopussa oli 116,4 milj. euroa. Nettorahoitustuotot olivat 3,1 milj. euroa, kun ne vuotta aiemmin olivat 2,2 milj. euroa.

Omavaraisuusaste oli edelleen korkea 61,5 %, kun se edellisenä vuonna oli 64,0 %. Velkaantumisaste (gearing) oli negatiivinen -38,6 % ja vuotta aiemmin -23,2 %. Konsernin oma pääoma oli 249,6 milj. euroa ja korolliset velat 19,7 milj. euroa.

Rautakirja Oyj omistaa 30 % JHC Arena Holding Oy:stä, joka puolestaan omistaa 50 % D+J Arena Hamburg GmbH:n osakkeista. Kyseinen yhtiö rakentaa Hampuriin monitoimihallia, joka valmistuu kuluvan vuoden lopussa. Rautakirja Oyj:n takaus- ja lainasitoumukset yhtiöön ovat yhteensä 29 milj. euroa.

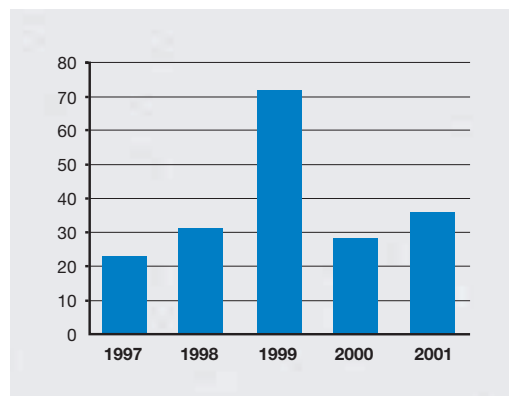
Osakepääoma

Rautakirja Oyj:n osakepääoma vuoden 2001 lopussa oli 22.032.000 euroa, kun maaliskuussa pidetty yhtiökokous hyväksyi osakepääoman korot-

BRUTTOINVESTOINNIT TOIMIALOITTAIN, milj. e

	1-12/01	1-12/00	Muutos %
Kioskikauppa	14,9	9,9	50,1
Lehtitukku- ja kirjakauppa	1,0	0,8	19,3
Kirjakauppa	2,2	2,2	0,6
Elokuvatoiminta	11,7	5,9	96,8
Ravintolatoiminta	3,7	1,7	125,2
Verkkoliiketoiminta	0,8	0,2	277,5
Muu toiminta	0,8	5,6	-85,6
Kiinteistöt	0,3	1,5	-78,5
Hallintopalvelut	0,5	0,7	-33,9
YHTYMÄ YHTEENSÄ	35,9	28,6	25,7

Bruttoinvestoinnit, milj. e

tamisen 21.797.155,27 eurosta 22.032.000 euroon. Korotus toteutettiin rahastoantina siten, että edellisten tilikausien jakamattomasta voitosta siirrettiin osakepääomaan 234.844,73 euroa. Korotuksen jälkeen osakkeen kirjanpidollinen vastarahoitus on 3,40 euroa, kun osakkeiden lukumäärä on 6.480.000 kappaletta. A-osakkeita on 5,4 miljoonaa kappaletta ja B-osakkeita 1,08 miljoonaa kappaletta.

Tilikaudella hallituksella ei ollut voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirja- ja optiolainojen liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous 28.3.2001 jakoi osinkoa vuodelta 2000 sekä A- että B-osakkeille 11,50 markkaa osakkeelta, kun osinko vuotta aiemmin oli 11,00 markkaa.

Kesällä 2000 hallituksesta eronneen Antero Siljolan tilalle hallitukseen valittiin johtaja Nils Ittonen SanomaWSOY Oyj:stä. Erovuorossa ollut SanomaWSOY:n hallituksen puheenjohtaja Jaakko Rauramo valittiin uudelleen. Kummankin toimikausi kestää kolme vuotta.

Yhtiökokous muutti yhtiöjärjestyksen toimialapykälää vastaamaan yhtiön nykyistä toimintaa, teki yhtiöjärjestykseen euroon siirtymisestä johtuvat muutokset sekä korotti osakepääomaa.

Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Hannu Syrjäsen ja varapuheenjohtajaksi Jaakko Rauramon.

Osakkaat

Maaliskuussa Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj ilmoitti konsernin omistusosuuden laskeneen Rautakirja Oyj:n äänimäärästä alle 10 prosentin. Tämän jälkeen Pohjola-konsernin omistus on 8,15 % osakepääomasta ja 9,68 % äänimäärästä. Muutoin osakeomistuksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia toimintavuoden aikana.

Vuoden lopussa Rautakirja Oyj:llä oli 807 osakkeenomistajaa.

HEX Helsingin Pörssin sisäpiiriohjeen mukaiset sisäpiirisäännöt astuivat Rautakirja-yhtymässä voimaan 1.3.2000.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Rautakirja Oyj:n hallitus on päättänyt esittää 4.4.2002 kokoontuvalle varsinaiselle yhtiökokoukselle Rautakirjan tulosta myötäilevän osinkopoliittikan mukaisesti, että osinkoa maksetaan vuodelta 2001 sekä A- että B-osakkeille 2,30 euroa osakkeelta. Vuotta aiemmin osinko oli 1,93 euroa.

Hallitus ehdottaa osingon täsmäytyspäiväksi 9.4.2002 ja maksupäiväksi 16.4.2002.

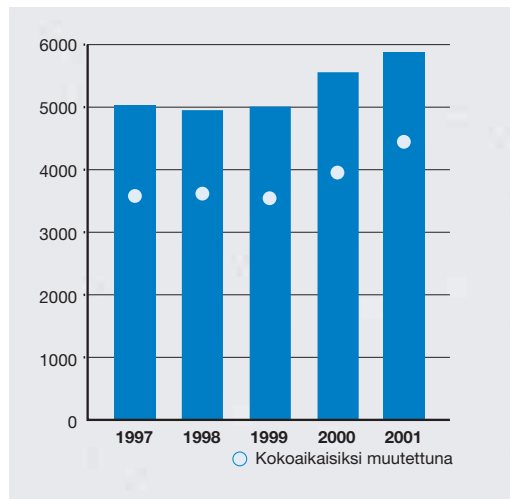
Henkilöstö

Rautakirja-yhtymän palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 5.877 henkilöä, mikä oli 343 edellistä vuotta enemmän. Vuoden 2001 lopussa henkilöstömäärä oli noussut jo 6.370:een. Kasvu vuodessa oli 789 henkilöä. Henkilöstömäärä lisääntyi kaikissa Baltian maissa, erityisesti Latviassa Rautakirjan lisättyä omistustaan Narvesen Baltijasta 50 %:iin. Ulkomailla konsernin henkilökunnasta työskenteli vuoden lopussa 1.676 henkilöä, mikä on 26 % koko yhtymän henkilöstömäärästä.

KESKIMÄÄRÄINEN HENKILÖMÄÄRÄ TOIMIALOITTAIN

	2001	2000	Muutos %
Kioskikauppa	3.555	3.339	6,5
Lehtitukku- ja kirjakauppa	181	198	-8,6
Kirjakauppa	795	726	9,5
Elokuvatoiminta	556	506	9,9
Ravintolatoiminta	707	694	1,9
Verkkoliiketoiminta	19	2	850,0
Kiinteistöt	6	8	-25,0
Hallintopalvelut	59	61	-3,3
YHTEENSÄ	5.877	5.534	6,2

Henkilöstö keskimäärin

Suomessa henkilöstömäärä hieman laski lähinnä kioskien ja lehtitukku- ja kirjakaupan henkilökunnan määrän laskiessa, muun muassa varastotoimintojen ulkoistamisen seurauksena. Hienoista henkilöstömäärän kasvu oli Suomalaisessa Kirjakaupassa uusien myymälöiden perustamisen myötä ja Eurostradassa Motorest-yksiköiden haltuunotto-prosessin jatkuessa. Myös verkkoliiketoimintayksikön henkilöstömäärä kasvoi toimintojen käynnistymisten myötä.

Emoyhtiön palveluksessa oli keskimäärin 2.751 henkilöä, mikä oli 25 henkilöä edellistä vuotta vähemmän.

Panostukset henkilökunnan koulutukseen jatkuivat voimakkaina. Perinteisten myynti- ja markkinointikoulutuksen ohella koko myyntihenkilöstö kotimaassa sai koulutuksen euron käyttöönottoon. Lisäksi jatkettiin johdon sekä keskijohdon johtamis- ja kansainvälisyysvalmiuksien kehittämistä.

Rautakirja-yhtymässä sovelletaan lähes koko henkilökunnan kattavaa kannustavaa palkkausjärjestelmää, jossa yksilö- ja pienryhmätasolla palkitaan tavoitteet ylittävistä työsuorituksista. Tämän lisäksi yhtymän avainhenkilöillä sovelletaan erillistä pitkänajan tulospalkkiojärjestelmää, joka tuli ensimmäisen kerran maksuun alkuvuonna 2001 sitä edeltäneeltä kolmivuotiskaudelta. Tulospalkkiot vuodelta 2001 olivat yhteensä 3,6 milj. euroa henkilösivukuluineen. Vuotta aiemmin tulospalkkiot olivat 4,6 milj. euroa.

Euroon siirtyminen

Rautakirja-konserni kauppaketjuineen siirtyi euron käyttöön 1.1.2002.

Koko myyntihenkilöstö koulutettiin vuoden 2001 aikana, jolloin he saivat sekä euron käyttö-koulutuksen että setelien aitoustekijöiden tunnistuskoulutuksen. Koulutukseen osallistui yhteensä noin 5.000 henkilöä. Euron käyttöönotto onnistuikin koulutuksen ja oikein mitoitettujen tukitoimintojen ansiosta hyvin. Konsernin myyntipisteitä, erityisesti R-kioskeja käytettiin tammikuun alussa jonkin verran rahanvaihtopisteinä, mikä aiheutti asiakaspalvelun hidastumista. Myynti sujui kuitenkin hyvin, eikä jonotuksesta johtuneita myynninmenetyksiä juurikaan syntynyt.

Kaikki järjestelmät testattiin vuoden 2001 aikana ja viimeiset muutettiin eurokelpoisiksi vuoden 2002 alussa. Järjestelmien osalta siirtyminen tapahtui ennalta laaditun suunnitelman ja aikataulun mukaisesti.

Järjestelmien europiirteitä on toteutettu kehitystyössä vuodesta 1997 alkaen. Vuonna 2001 euron käyttöönotosta syntyneet kustannukset olivat noin 2,1 miljoonaa euroa. Tähän sisältyy omaa työtä noin 15 henkilötyövuotta ja 2.400 koulutuspäivää. Siirtymäkauden alkuun alkaneelle vuodelle tulee vielä joitakin eurosta aiheutuneita kustannuksia lähinnä myymälöissä suoritettujen työjärjestelyjen vuoksi.

Tulevaisuuden näkymät

Lähes kymmenen vuotta jatkunut positiivinen kehitys kaupan alalla jatkui myös vuonna 2001 osin jopa ennusteitakin parempana. Myös joulukaupassa kirjattiin uusia ennätysellisiä myyntejä. Ennusteiden mukaan talouden epävarmuustekijät ovat alkaneena vuonna vähenemässä, joten kaupan hyvien suhdanteiden jatkumiselle ei näy suuria esteitä.

Tilastokeskuksen mukaan suomalaisten arviot taloudesta heikkenivät viime vuoden aikana, mutta tammikuussa 2002 kuluttajien luottamusindikaattori kuitenkin nousi selvästi. Näkemykset Suomen taloudesta ja työttömyyskehityksestä paraniivat samoin joulukuussa. Lisäksi kuluttajat arvioivat oman taloutensa ja säästämismahdollisuutensa edelleen hyväksi.

Rautakirjan toimialoilla kasvunäkymät ovat positiiviset ja vaikka tiettyä epävarmuutta liittyikin talouden kehitykseen, sillä ei arvioida olevan oleellista vaikutusta konsernin toiminnoille. Toisaalta Rautakirjan vahvoilla toimialoilla ei kotimaan markkinoilta ole löydettävissä merkittäviä kasvumahdollisuuksia, joten kasvutavoitteiden saavuttamiseksi konsernin on edelleen jatkettava kansainvälistymistään. Kasvu toteutetaan hyvä kannattavuustaso säilyttäen.

Rautakirjan liikevaihdon ennakoidaan kasvavan kuluvana vuonna runsaat 5 prosenttia. Tuloksen ennakoidaan jäävän vuoden 2001 huipputuloksesta, johon sisältyi osakkeiden myyntivoittoa 8,4 milj. euroa. Operatiivisen toiminnan tulos tulee olemaan edellisen vuoden tasoa.

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.

milj. e	Konserni		Emoyhtiö	
	2001	2000	2001	2000
Liikevaihto 1)	696,5	644,6	459,2	428,8
Liiketoiminnan muut tuotot 2)	24,9	16,7	27,5	18,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-1,4	-1,3	-	-
Materiaalit ja palvelut 3)	501,1	458,7	360,3	332,6
Henkilöstökulut 4)	98,0	91,6	55,8	53,2
Poistot ja arvonalentumiset 6)	20,3	19,0	8,9	8,4
Liiketoiminnan muut kulut 7)	58,0	54,6	23,3	23,0
Liikevoitto	42,6	36,2	38,5	30,0
Rahoitustuotot ja -kulut 8)	3,1	2,2	7,8	7,0
Voitto ennen satunnaisia eriä	45,7	38,3	46,2	37,0
Satunnaiset erät 9)	-	2,0	-0,4	-
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	45,7	40,4	45,8	37,0
Tilinpäätössiirrot 10)	-	-	3,0	4,1
Välittömät verot 11)	-14,1	-11,6	-13,8	-11,9
Vähemmistön osuus	0,1	0,0	-	-
Tilikauden voitto	31,8	28,8	35,0	29,3

Tase 31.12.

milj. e	Konserni		Emoyhtiö	
	2001	2000	2001	2000
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat 12)				
Aineettomat hyödykkeet	28,4	27,1	14,4	9,5
Konserniliikearvo	13,8	9,5	-	-
Aineelliset hyödykkeet	72,6	65,2	35,9	36,4
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä 13)	-	-	22,9	28,3
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	-	-	1,9	2,0
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä 14)	25,9	26,4	31,2	22,2
Muut sijoitukset 15) 19)	61,9	89,3	62,7	85,2
Sijoitukset yhteensä	87,8	115,7	118,6	137,7
Pysyvät vastaavat yhteensä	202,6	217,4	169,0	183,6
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus 16)	41,8	35,5	14,9	13,4
Pitkäaikaiset saamiset 17)	2,9	2,0	0,6	-
Lyhytaikaiset saamiset 18)	49,0	42,2	59,4	57,3
Rahoitusarvopaperit 19)	87,2	45,7	87,2	45,7
Rahat ja pankkisaamiset	29,2	22,7	23,0	18,4
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	210,2	148,1	185,0	134,9
	412,7	365,5	354,0	318,5
VASTATTAVAA				
Oma pääoma 20)				
Osakepääoma	22,0	21,8	22,0	21,8
Vararahasto	0,3	0,3	0,3	0,3
Muut rahastot	7,2	7,2	7,2	7,2
Edellisten tilikausien voitto	188,3	172,3	163,1	146,6
Tilikauden voitto	31,8	28,8	35,0	29,3
Oma pääoma yhteensä	249,6	230,4	227,7	205,2
Vähemmistöosuus	1,3	1,1	-	-
Tilinpäätössiirtojen kertymä 21)	-	-	10,2	13,1
Pakolliset varaukset 22)	2,8	1,7	2,8	1,7
Vieras pääoma				
Laskennallinen verovelka 23)	4,2	5,6	-	-
Pitkäaikainen vieras pääoma 24)	18,3	12,6	9,8	11,6
Lyhytaikainen vieras pääoma 25)	136,5	114,0	103,6	86,8
Vieras pääoma yhteensä	159,0	132,3	113,3	98,5
	412,7	365,5	354,0	318,5

Rahoituslaskelma 1.1.-31.12.

milj. e	Konserni		Emoyhtiö	
	2001	2000	2001	2000
Liiketoiminta				
Liikevoitto	42,6	36,2	38,5	30,0
Oikaisut liikevoittoon 1)	13,9	19,6	1,3	7,5
Käyttöpääoman muutos 2)	9,6	-4,5	9,3	-7,9
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja				
	66,0	51,3	49,0	29,6
Saadut korot liiketoiminnasta	2,5	1,9	4,5	3,9
Maksetut korot liiketoiminnasta	-0,9	-0,7	-0,8	-0,8
Saadut osingot liiketoiminnasta	0,0	1,3	0,0	1,3
Muut rahoituserät	-0,2	-1,3	-0,1	-1,3
Maksetut verot liiketoiminnasta	-13,4	-12,1	-10,7	-9,4
Liiketoiminnan rahavirta	54,0	40,4	41,9	23,3
Investoinnit				
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ostot	-23,7	-19,0	-7,0	-7,8
Ostetut konserniyhtiöt 3)	-2,4	-3,8	-0,2	-4,9
Fuusioitujen yhtiöiden vaikutus rahavaroihin	-	-	1,2	-
Ostetut osakkuusyhtiöt	-0,8	-3,8	-3,7	-3,8
Muiden osakkeiden ostot	-0,7	-1,6	-0,6	-1,6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	1,3	1,8	0,5	1,5
Myydyt osakkuusyhtiöt	-	0,1	-	-
Muiden osakkeiden myynnit	36,7	1,7	36,6	1,2
Myönnetyt pitkäaikaiset lainat	-0,6	-	-0,6	-
Pitkäaikaisten lainasaamisten takaisinmaksut	0,1	0,0	0,1	0,1
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-0,4	-0,5	-8,9	2,4
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	0,0	0,0	0,0
Saadut korot investoinneista	0,1	0,1	0,0	0,0
Saadut osingot investoinneista	0,1	0,4	1,8	2,5
Investointien rahavirta	9,6	-24,6	19,4	-10,3
Rahavirta ennen rahoitusta	63,6	15,8	61,3	13,0
Rahoitus				
Lyhytaikaisten lainojen nostot	-	0,9	3,2	4,1
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-0,6	-0,5	-3,3	-1,9
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	6,7	-	6,4
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2,7	0,0	-1,9	-
Maksetut osingot	-12,5	-12,0	-12,5	-12,0
Vähemmistön pääomasijoitus tytäryhtiöön	0,0	0,0	-	-
Konserniavustukset	-	-	-1,0	-
Rahoituksen rahavirta	-15,7	-4,9	-15,5	-3,4
Rahoituslaskelman mukainen rahavarojen muutos	47,8	10,9	45,8	9,6
Rahavarojen kurssierot	0,2	0,0	0,3	0,0
Rahavarojen nettolisäys(+) tai -vähennys(-)	48,0	10,9	46,1	9,6
Taseen mukaiset rahavarat 1.1. *)	68,4	57,5	64,1	54,5
Taseen mukaiset rahavarat 31.12. *)	116,4	68,4	110,2	64,1

*) Rahavarat sisältävät rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Rahoituslaskelman liitetiedot

milj. e	Konserni		Emoyhtiö	
	2001	2000	2001	2000
1) Oikaisut liikevoittoon				
Poistot ja arvonalentumiset	20,3	19,0	8,9	8,2
Pysyvien vastaavien myyntivoitot ja -tappiot	-8,9	-0,5	-8,7	-0,7
Osuudet osakkuusyritysten tuloksista	1,4	1,3	-	-
Pakollisten varausten muutos	1,1	0,1	1,1	0,0
Muut oikaisut	-	-0,3	-	-
	13,9	19,6	1,3	7,5
2) Käyttöpääoman muutos				
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	-5,2	1,1	-1,2	0,7
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	-3,8	-6,0	-2,1	-4,6
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	18,6	0,5	12,5	-4,0
	9,6	-4,5	9,3	-7,9
3) Lisätiedot ostetuista konserniyhtiöistä				
Ostettujen yhtiöiden vaikutus konsernin varoihin ja velkoihin				
Pysyvät vastaavat	-10,9	-3,8		
Vaihtuvat vastaavat	-3,1	-1,0		
Pitkäaikainen vieras pääoma	8,4	-		
Lyhytaikainen vieras pääoma	2,6	0,6		
Muut erät	0,1	0,0		
Hankintahinta yhteensä	-2,9	-4,2		
Ostettujen yhtiöiden rahavarat	0,5	0,4		
Investoinnit konserniyhtiöihin	-2,4	-3,8		

TALOUELLISTA KEHITYSTÄ

Kuvaavat luvut

Taloudellista kehitystä kuvaavat luvut

	2001	2000	1999	1998	1997
Liikevaihto, milj. e	696,5	644,6	585,0	575,7	573,1
Liikevaihdon muutos, %	8,0	10,2	1,6	0,4	5,3
Liikevoitto, milj. e	42,6	36,2	32,8	30,7	35,5
Liikevoitto, % liikevaihdosta	6,1	5,6	5,6	5,3	6,2
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. e	45,7	38,3	37,2	34,3	37,2
Voitto ennen satunnaisia eriä, % liikevaihdosta	6,6	5,9	6,4	6,0	6,5
Voitto ennen veroja, milj. e	45,7	40,4	37,2	66,3	35,8
Voitto ennen veroja, % liikevaihdosta	6,6	6,3	6,4	11,5	6,3
Taseen loppusumma, milj. e	412,7	365,5	341,3	317,6	289,1
Pysyvät vastaavat	202,6	217,4	212,0	158,2	153,6
Vaihtuvat vastaavat					
Vaihto-omaisuus	41,8	35,5	36,3	33,2	50,2
Saamiset	51,9	44,2	35,6	29,5	33,4
Rahoitusarvopaperit, rahat ja pankkisaamiset	116,4	68,4	57,5	96,7	51,9
Oma pääoma	249,6	230,4	213,6	204,4	171,0
Vähemmistöosuus	1,3	1,1	1,1	0,3	0,3
Pakolliset varaukset	2,8	1,7	1,7	2,0	-
Laskennallinen verovelka	4,2	5,6	7,4	8,6	11,0
Pitkäaikainen vieras pääoma	18,3	12,6	5,6	4,8	5,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	136,5	114,0	112,0	97,4	101,1
Korollinen vieras pääoma	19,7	14,6	7,5	6,3	13,8
Koroton vieras pääoma	142,1	119,4	119,1	106,5	104,1
Oman pääoman tuotto-%	13,1	12,0	12,4	12,7	16,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	18,1	16,7	17,4	17,5	20,3
Omavaraisuusaste, %	61,5	64,0	63,4	64,9	59,5
Velkaantumisaste, %	-38,6	-23,2	-23,3	-44,2	-22,3
Current ratio	1,5	1,3	1,2	1,6	1,3
Bruttoinvestoinnit, milj. e	35,9	28,6	72,1	31,6	23,3
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	5,2	4,4	12,3	5,5	4,1
Henkilöstö keskimäärin	5.877	5.534	5.006	4.970	5.038
Henkilömäärä muutettuna kokoaikaisiksi työtuntien mukaan	4.461	3.977	3.631	3.652	3.634

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Rautakirja Oyj:n lisäksi kaikki ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä suoraan tai välillisesti on yli 50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernituloslaskelmaan hankintahetkestä alkaen ja myydyt tytäryhtiöt myyntihetkeen asti.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelmänä. Konserniyritysten tilinpäätökset on ennen yhdistelyä muutettu konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisiksi. Konserniyritysten keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan. Osakeomistuksen eliminoinnin yhteydessä syntyneet tytäryhtiöosakkeiden hankintamenon ja tytäryhtiön hankintahetken oman pääoman ero on kohdistettu maa-alueisiin, rakennuksiin ja osakkeisiin siten osin, kun niiden käypä arvo on ylittänyt kirjanpitoarvon. Kohdistamaton osa osakkeiden hankintamenosta on käsitelty taseessa konserniliikearvona. Sekä rakennuksiin kohdistetusta osasta hankintamenoa että konserniliikearvosta on tehty suunnitelman mukaiset poistot. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta.

Konserniyritysten väliset saatavat ja velat, liiketapahtumat, sisäiset katteet ja sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu euroiksi käyttäen EKP:n ilmoittamaa tai kunkin kuukauden lopun keskikurssin perusteella laskettua vuoden keskikurssia ja taseet käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Omien pääomien eliminoinnissa syntyneet muunto- ja kurssierot on käsitelty konsernin edellisten tilikausien voittoa oikaisevana eränä.

Yhteisyritysten tilinpäätökset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen omistussuuden mukaisina rivi riviltä.

Osakkuusyritykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyritysten tilikauden tuloksesta on siirretty esitettäväksi ennen liikevoittoa. Vastaava muutos on tehty myös vertailuvuoden lukuihin. Osakkuusyritysten hankinnassa syntyneet aktiivat poistetaan 5 - 10 vuodessa. Konsernin osakkuusyrityksiin kuuluvat asunto- ja kiinteistöyhtiöt ovat pääosin konsernin kauppapaikkoja, eikä niiden tilinpäätöksiä ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdistelyllä ei olisi olennaista merkitystä konsernin tulokseen eikä taseeseen.

Rautakirja Oyj kuuluu SanomaWSOY-konserniin, jonka emoyhtiö on SanomaWSOY Oyj, kotipaikka Helsinki. SanomaWSOY Oyj:n konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa osoitteesta Ludviginkatu 6 - 8, 00130 Helsinki.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot ja annetut alennukset. Kuponkipeli- ja autolippumyynnistä on liikevaihtoon kirjattu ainoastaan välityspalkkioiden osuus.

Eläkejärjestelyt

Konsernin henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöissä. Vapaaehtoisista eläkkeistä vastaa Rautakirja Oyj:n Eläkesäätiö. Eläkesäätiöön kuuluvat työnantajina Rautakirja Oyj, Finnkinno Oy ja Eurostrada Oy. Säätiö on suljettu vuonna 1974.

Eläkesäätiön kokonaisvastuu oli tilikauden päättyessä 19,4 milj. euroa ja vastuuveljaus 2,8 milj. euroa. Vastuuveljaus on kirjattu yhtiöissä kuluksi ja pakollisiin varauksiin.

Muista vapaaehtoisista eläkesitoumuksista johtuvat alkaen eläkkeet on vakuutettu osin ulkopuolisessa vakuutusyhtiössä. Yhtiöiden vastuulla olevat vapaaehtoiset eläkesitoumukset on kirjattu siirtovelkoihin.

Emoyhtiön toimitusjohtaja voi siirtyä eläkkeelle halutesaan 60-vuotiaana.

Pysyvät vastaavat

Kuluva käyttöomaisuus on arvostettu suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenoon, osakkeet ja osuudet hankintamenoon tai sitä alempanaan käypään arvoon. Maa-alueisiin ja rakennuksiin sisältyy arvonorotuksia.

Suunnitelman mukaiset poistot kuluva käyttöomaisuudesta on laskettu käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenoista. Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat: aineettomat oikeudet 5 vuotta, konserniliikearvot 5 - 20 vuotta, liikearvot ja muut pitkävaikutteiset menot 5 - 10 vuotta, rakennukset ja rakennelmat 10 - 40 vuotta, koneet ja kalusto 4 - 16 vuotta, muut aineelliset hyödykkeet 10 vuotta.

Strategisesti merkittävien liiketoimintojen hankinnasta syntyneet konserniliikearvot poistetaan 10 - 20 vuodessa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on esitetty keskihankintahinnan tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempanaan markkinahintaan.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Tilinpäätössiirroista ja jaksotuseroista johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset on merkitty taseeseen käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa. Arvonkorotuksia vastaavat laskennalliset verovelat on esitetty liitetiedoissa.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot on kirjattu tulosaikutteisesti.

TILINPÄÄTÖKSEN Liitetiedot

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT, milj. e	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
1. LIIKEVAIHTO				
TOIMIALOITTAIN				
Kioskikauppa	359,8	336,8	326,8	309,4
Lehtitukkukauppa	165,1	154,2	159,4	149,3
Kirjakauppa	113,9	107,2	-	-
Elokuvatoiminta	47,6	43,6	-	-
Ravintolatoiminta	42,4	38,4	-	-
Verkkoliiketoiminta	0,4	0,0	-	-
Sisäinen myynti	-32,7	-35,6	-27,0	-29,8
	696,5	644,6	459,2	428,8
MARKKINA-ALUEITTAIN				
Suomi	654,8	620,9	458,7	428,3
Muut EU-maat	0,1	0,5	-	-
Muut maat	41,6	23,3	0,5	0,6
	696,5	644,6	459,2	428,8
2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
Vuokratuotot	12,3	11,9	15,1	14,2
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	9,0	1,3	8,7	0,9
Muut liiketoiminnan tuotot	3,6	3,5	3,6	3,2
	24,9	16,7	27,5	18,4
3. MATERIAALIT JA PALVELUT				
Aineet ja tarvikkeet				
Ostot tilikauden aikana	494,8	448,3	351,2	323,6
Varaston muutos	-5,3	1,2	-1,1	0,7
	489,6	449,5	350,1	324,3
Ulkopuoliset palvelut				
Ostetut kuljetus- ja jakelupalvelut	8,3	7,9	7,1	7,0
Muut ulkopuoliset palvelut	3,2	1,3	3,1	1,3
	501,1	458,7	360,3	332,6
4. HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat ja palkkiot	79,6	75,8	45,2	43,9
Eläkekulut	11,7	9,3	7,3	5,7
Muut henkilösivukulut	6,7	6,6	3,3	3,7
	98,0	91,6	55,8	53,2
JOHDON PALKAT JA PALKKIOT (maksuperusteiset)				
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	1,4	1,1	0,3	0,3
	1,4	1,1	0,3	0,3
Lainoja yhtiön lähipiirille ei ole ollut.				
5. HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN				
Kioskikauppa	3.555	3.339	2.544	2.557
Lehtitukkukauppa	181	198	144	157
Kirjakauppa	795	726	-	-
Elokuvatoiminta	556	506	-	-
Ravintolatoiminta	707	694	-	-
Verkkoliiketoiminta	19	2	-	-
Kiinteistöt	6	8	4	2
Hallintopalvelut	59	61	59	61
	5.877	5.534	2.751	2.777

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
6. POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
Suunnitelman mukaiset poistot	17,3	15,6	8,7	8,2
Konserniliikearvon poisto	1,8	1,4	-	-
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	1,2	2,0	0,2	0,2
	20,3	19,0	8,9	8,4
7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT				
Vuokrat	25,2	24,0	11,2	10,5
Myynnin kulut	12,3	11,0	6,9	6,4
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	1,9	2,0	1,0	1,3
Muut kulut	18,6	17,6	4,1	4,8
	58,0	54,6	23,3	23,0
8. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	2,5	3,0
Muilta	0,1	2,2	0,1	2,3
	0,1	2,2	2,6	5,2
Korkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista				
Muilta	0,1	0,1	0,0	0,0
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	1,3	-	3,4	2,0
Omistusyhteisy yrityksiltä	0,2	0,0	0,2	0,0
Muilta	2,2	0,6	2,1	0,5
	3,7	0,6	5,8	2,6
Rahoitustuotot yhteensä	3,9	2,9	8,3	7,8
Sijoitusten arvonalentumiset				
Rahoitusarvopaperien arvonalentumiset	0,3	0,0	0,3	0,0
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-	-	-0,2	-0,1
Muille	-1,0	-0,8	-0,7	-0,7
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-1,0	-0,8	-0,9	-0,8
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	3,1	2,2	7,8	7,0
9. SATUNNAISET ERÄT				
Satunnaiset tuotot	-	2,0	1,5	-
Konserniavustukset	-	-	-1,0	-
Satunnaiset kulut	-	-	-0,9	-
	-	2,0	-0,4	-
Konsernin satunnaisiin tuottoihin on vertailuvuonna kirjattu laskennallisia verosaamisia edellisiltä vuosilta. Emoyhtiön satunnaisissa tuotoissa on P.M.Drockila Oy:n fuusiovoitto. Satunnaiset kulut sisältävät fuusiotappioita ja Lehti-Maja Eesti AS:n lainan anteeksiannon.				
10. TILINPÄÄTÖSSIIRROT				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-	-	3,0	4,1
	-	-	3,0	4,1
11. VÄLITTÖMÄT VEROT				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-15,7	-13,6	-13,8	-11,9
Laskennallisen verovelan muutos	1,6	2,0	-	-
	-14,1	-11,6	-13,8	-11,9
Laskennallisen verovelan muutos				
Tilinpäätössiirroista	1,1	1,5	-	-
Jaksotuseroista	0,5	0,5	-	-
	1,6	2,0	-	-

TILINPÄÄTÖKSEN Liitetiedot

TASEEN LIITETIEDOT, milj. e

12. PYSYVÄT VASTAAVAT

KONSERNI	Hankinta-	Kurssierot	Lisäykset	Vähennykset	Hankinta-	Kurssierot	Kertyneet	Vähennysten	Tilikauden	Kirjan-
	meno	ja siirrot			meno	ja osakkuus-	poistot ja	tyneet poistot	suunnitelman	
	1.1.2001 *)	tase-erien	**)	***)	31.12.2001	arvon alentumiset	1.1.2001	ja arvonalentumiset ****)	mukaiset poistot ja arvonalentumiset	pitoarvo
		välillä				1.1.2001				31.12.2001
Aineettomat hyödykkeet										
Aineettomat oikeudet	3,7	0,0	2,4	-1,6	4,6	0,0	-2,0	1,6	-1,0	3,2
Liikearvo	11,0		0,0	-1,0	10,0		-2,8	1,0	-1,8	6,4
Muut pitkävaikutteiset menot	29,3	1,1	5,4	-2,3	33,5	0,0	-12,2	2,2	-4,7	18,7
Ennakkomaksut	0,1	-0,1	0,1		0,1					0,1
	44,0	1,0	8,0	-4,9	48,2	0,0	-17,0	4,8	-7,5	28,4
Konserniliikearvo	17,7		6,5		24,2		-8,2	-0,4	-1,8	13,8
Aineelliset hyödykkeet										
Maa- ja vesialueet	3,6		0,0		3,6					3,6
Arvonkorotukset	3,1				3,1					3,1
Maa- ja vesialueet yhteensä	6,7		0,0		6,7					6,7
Rakennukset ja rakennelmat	26,6	3,2	8,9	-0,1	38,6	0,0	-10,1	0,1	-1,2	27,3
Arvonkorotukset	9,0				9,0					9,0
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	35,6	3,2	8,9	-0,1	47,6	0,0	-10,1	0,1	-1,2	36,3
Koneet ja kalusto	57,8	0,8	11,0	-8,4	61,3	0,0	-30,0	7,6	-9,8	29,1
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3		0,0	0,0	0,3		-0,1	0,0	0,0	0,2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5,0	-5,0	0,2		0,2					0,2
	105,4	-0,9	20,2	-8,5	116,1	0,0	-40,2	7,7	-11,0	72,6
Sijoitukset										
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	28,4	-0,2	1,0		29,3	-1,4	-2,0			25,9
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	0,0			0,0						
Muut osakkeet ja osuudet	91,9	0,2	0,7	-28,2	64,5		-2,9			61,6
Muut saamiset	0,1			0,0	0,1					0,1
Ennakkomaksut	0,2		0,0		0,2					0,2
	120,6	0,0	1,7	-28,3	94,1	-1,4	-4,9			87,8
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	287,8	0,1	36,3	-41,7	282,6	-1,4	-70,4	12,1	-20,3	202,6

Tuotannollisten koneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.2001

0,3

*) Hankintamenoön sisältyvät ne käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan kirjattu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi ja/tai joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt.

***) Sisältää hankittujen yritysten ja liiketoimintojen hankintahetken käyttöomaisuuden hankintameno.

****) Sisältää vuoden aikana loppuun poistettujen, myytyjen ja romutettujen käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno sekä myytyjen yritysten ja liiketoimintojen myyntihetken käyttöomaisuuden hankintahinnan.

*****) Sisältää myös hankittujen yritysten ja liiketoimintojen kertyneet poistot hankintahetkellä.

12. PYSYVÄT VASTAAVAT
EMOYHTIÖ

	Hankinta- meno 1.1.2001 *)	Siirrot tase-erien välillä	Lisäykset **)	Vähennykset ***)	Hankinta- meno 31.12.2001	Kertyneet ja siirtojen ker- tyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.2001	Vähennysten ja siirtojen ker- tyneet poistot ja arvon alen- tumisest****)	Tilikauden suunnitelman mukaiset pois- tot ja arvon- alentumiset	Kirjan- pitoarvo 31.12.2001
Aineettomat hyödykkeet									
Aineettomat oikeudet	1,6		0,3	-0,5	1,4	-1,0	0,4	-0,2	0,5
Liikearvo	0,5		7,2	0,0	7,7	-0,2	-1,9	-0,3	5,3
Muut pitkävaikutteiset menot	15,8		2,6	-1,3	17,1	-7,1	1,0	-2,3	8,6
	17,9		10,1	-1,8	26,1	-8,4	-0,5	-2,9	14,4
Aineelliset hyödykkeet									
Maa- ja vesialueet	1,1		0,0		1,1				1,1
Arvonkorotukset	3,1				3,1				3,1
Maa-alueet yhteensä	4,2		0,0		4,2				4,2
Rakennukset ja rakennelmat	16,4		0,3		16,7	-8,3		-0,4	8,0
Arvonkorotukset	9,0				9,0				9,0
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	25,5		0,3		25,8	-8,3		-0,4	17,1
Koneet ja kalusto	32,8		6,0	-4,3	34,4	-18,0	3,6	-5,6	14,4
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3		0,0	0,0	0,3	-0,1	0,0	0,0	0,2
	62,8		6,2	-4,3	64,7	-26,3	3,6	-6,0	35,9
Sijoitukset									
Osuudet saman konsernin yrityksissä	28,3		1,2	-6,5	22,9				22,9
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2,0			-0,1	1,9				1,9
Osuudet omistusyhteisyriyksissä	22,3	0,8	8,3		31,5	-0,2	-0,2		31,2
Muut osakkeet ja osuudet	86,4	-0,8	8,2	-28,2	65,5	-1,5	-1,7		62,4
Muut saamiset	0,1		0,0	0,0	0,1				0,1
Ennakkomaksut	0,2		0,0		0,2				0,2
	139,4	0,0	17,6	-34,9	122,1	-1,6	-1,9		118,6
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	220,0	0,0	33,9	-41,0	212,9	-36,3	1,3	-8,9	169,0

*) Hankintamenoön sisältyvät ne käyttöomaisuushyödykkeet, joiden hankintamenoja ei ole vielä kokonaan kirjattu suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi ja/tai joiden taloudellinen pitoaika ei ole vielä päättynyt.

***) Sisältää hankittujen yritysten ja liiketoimintojen hankintahetken käyttöomaisuuden hankintameno.

****) Sisältää vuoden aikana loppuun poistettujen, myytyjen ja romutettujen käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno sekä myytyjen yritysten ja liiketoimintojen myyntihetken käyttöomaisuuden hankintahinnan.

*****) Sisältää myös hankittujen yritysten ja liiketoimintojen kertyneet poistot hankintahetkellä.

13. OSUUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ	Konsernin omistus- ja äänivalta- osuus %	Emoyhtiön omistus- osuus %	Emoyhtiön omistamien osakkeiden/osuuksien kirjanpitoarvo 1.000 euroa
As. Oy Imatran Sassinkulma, Imatra	74,7	74,7	138
Astro Raamatud OÜ, Tallinna Viro	60,0		
Baltic Cinema SIA, Riika Latvia	90,0		
Eurostrada Oy, Vantaa	100,0	100,0	3.812
Ferete Oy, Vantaa	100,0	100,0	1.000
Finnkino Oy, Vantaa	100,0	100,0	7.884
Foodstop Oy, Vantaa	99,0		
Interprint Oy, Helsinki	100,0		
Kiint. Oy Hallahepe, Toijala	100,0	100,0	137
Kiint. Oy Jokela City 1, Tuusula	100,0	100,0	1.297
Kiint. Oy Keravan Toripaviljonki, Kerava	50,8	50,8	227
Kiint. Oy Kuusankosken kioski, Kuusankoski	58,9	58,9	68
Kiint. Oy Porin Liisankatu 6, Pori	100,0	100,0	1.213
Kiint. Oy Porin Promenadikeskus, Pori	73,2	73,2	2.211
Kiint. Oy Salon Torikioski, Salo	55,6	55,6	104
Lehti-Maja Eesti AS, Tallinna Viro	100,0	100,0	2.886
Lehtipiste Oy Pressco, Vantaa	100,0	100,0	168
AS Megapanus, Tallinna Viro	90,0		
AS MPDE, Tallinna Viro	100,0		
Pro Kirja Oy, Helsinki	50,0		
Stailus OÜ, Pärnu Viro	60,0		
Suomalainen Kirjakauppa Oy, Helsinki	100,0	100,0	1.782
UAB Vingio kino teatras, Vilna Liettua	90,0		
Yhteensä			22.928

14. OSUUDET OMISTUSYHTEYS- YRITYKSISSÄ	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %	Konsernin omistamien osakkeiden/osuuksien kirjanpitoarvo 1.000 euroa
OÜ Baltlab, Tallinna Viro	33,3		84
JHC Arena Holding Oy, Helsinki	30,0	30,0	-46
Jokerit HC Oyj, Helsinki	36,4	36,4	9.980
Kirjavälitys Oy, Vantaa	20,3	17,6	775
AS Lehepunkt, Tallinna Viro (yhteisyritys)	50,0	50,0	
Narvesen Baltija SIA, Riika Latvia (yhteisyritys)	50,0	50,0	
a/s Preses Apvieniba, Riika Latvia (yhteisyritys)	42,5		
SIA Stockmann Centrs, Riika Latvia	35,0	35,0	66
Muut osuudet omistusyhteisyrittäjistä			15.032
Yhteensä			25.891

Muihin osuuksiin omistusyhteisyrittäjissä sisältyy 28 asunto- ja kiinteistöyhtiötä ja yksi merkitykseltään vähäinen osakeyhtiö. Näiden yhtiöiden tilinpäätöksiä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Konsernin osuus em. osakkuusyrittäjien omasta pääomasta on 7,4 milj. e. Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen osakkuusyrittäjien konserniaktiivan poistamatta oleva määrä on 3,3 milj. e.

15. MUUT SIOITUKSET MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	Kirjanpito- arvo 1.000 euroa
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet	
Asunto- ja kiinteistöosakkeet	61.381
Muut osakkeet ja osuudet	973
Emoyhtiön muut osakkeet ja osuudet yhteensä	62.354
Muiden konserniyhtiöiden omistamat	
Asunto- ja kiinteistöosakkeet	554
Muut osakkeet ja osuudet	577
Yhteensä	1.132
Konsernissa esitetty omistukset omistusyhteisyrittäjissä	-498
Emoyhtiön osakkeissa sisäistä katetta	-1.413
Konsernin muut osakkeet ja osuudet yhteensä	61.574

milj. e	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
16. VAIHTO-OMAISUUS				
Vaihto-omaisuus/Valmiit tuotteet/tavarat 1.1.	35,5	36,3	13,4	14,1
Muutos tuloslaskelmassa	5,3	-1,2	1,1	-0,7
Yrityskauppojen/fuusioiden vaikutus	1,1	0,4	0,4	-
Kurssierot	0,0	0,0	-	-
Vaihto-omaisuus/Valmiit tuotteet/tavarat 31.12.	41,8	35,5	14,9	13,4
17. PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Lainasaamiset	0,6	-	0,6	-
Laskennallinen verosaaminen	2,3	2,0	-	-
	2,9	2,0	0,6	-
18. LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	32,8	23,1	24,7	18,0
Lainasaamiset	0,9	0,5	26,3	28,3
Muut saamiset	4,2	4,9	0,1	0,0
Siirtosaamiset	11,0	13,5	8,3	11,0
Laskennallinen verosaaminen	0,1	0,2	-	-
	49,0	42,2	59,4	57,3
Saamiset samaan konserniin kuuluville yrityksille *)				
Myyntisaamiset	0,1	0,3	0,7	1,0
Lainasaamiset	-	-	25,5	27,9
Siirtosaamiset	1,6	0,0	1,3	0,0
	1,7	0,4	27,6	28,9
*) sisältää myös saamiset SanomaWSOY-konserniyhtiöiltä.				
Saamiset omistusyhteisyrittäjiltä				
Lainasaamiset	0,4	0,4	-	-
	0,4	0,4	-	-
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Lehtipalautusarvio	3,3	2,3	3,3	2,3
SanomaWSOY Oyj, korkosaatava	1,3	-	1,3	-
Myytyjen joukkovelkakirjojen kauppahintasaatavat	-	5,5	-	5,5
Muut siirtosaamiset	6,4	5,7	3,7	3,2
	11,0	13,5	8,3	11,0
19. JULKISESTI NOTEERATTUJEN ARVOPAPEREIDEN MARKKINAHINNAN JA KIRJANPITOARVON EROTUS				
Pysyvät vastaavat				
Sijoitukset				
Muut osakkeet ja osuudet				
Markkina-arvo	0,3	34,5	-	34,0
Kirjanpitoarvo	0,1	27,0	-	26,9
Erotus	0,2	7,4	-	7,1
Rahoitusarvopaperit				
Markkina-arvo	88,3	46,8	88,3	46,8
Kirjanpitoarvo	87,2	45,7	87,2	45,7
Erotus	1,1	1,1	1,1	1,1

milj. e	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
20. OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma 1.1.	21,8	21,8	21,8	21,8
Osakepääoman korotus	0,2	-	0,2	-
Osakepääoma 31.12.	22,0	21,8	22,0	21,8
Vararahasto 1.1. ja 31.12.	0,3	0,3	0,3	0,3
Käyttörahaso 1.1. ja 31.12.	7,2	7,2	7,2	7,2
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	201,1	184,2	175,9	158,6
Osakepääoman korotus	-0,2	-	-0,2	-
Osingonjako	-12,5	-12,0	-12,5	-12,0
Muuntoeron muutos	0,0	0,0	-	-
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	188,3	172,3	163,1	146,6
Tilikauden voitto	31,8	28,8	35,0	29,3
Oma pääoma yhteensä	249,6	230,4	227,7	205,2
Jakokelpoiset varat				
Käyttörahaso	7,2	7,2	7,2	7,2
Edellisten tilikausien voitto	188,3	172,3	163,1	146,6
Tilikauden voitto	31,8	28,8	35,0	29,3
Kertyneestä poistoerosta ja muista jakokelvottomista eristä omaan pääomaan merkitty osuus	-10,1	-13,8	-	-
Omastä pääomasta jakokelpoisia varoja	217,1	194,5	205,3	183,1

21. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

22. PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	2,8	1,7	2,8	1,7
	2,8	1,7	2,8	1,7

23. LASKENNALLISET VEROVELAT JA -SAAMISET

Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	3,6	4,7	-	-
Jaksotuseroista	0,6	0,9	-	-
	4,2	5,6	-	-
Laskennalliset verosaamiset				
Jaksotuseroista	2,4	2,2	-	-
	2,4	2,2	-	-
Laskennalliset verot konsernitaseessa				
Pitkäaikaiset saamiset	2,3	2,0	-	-
Lyhytaikaiset saamiset	0,1	0,2	-	-
Pitkäaikaiset velat	-4,2	-5,6	-	-
	-1,8	-3,4	-	-
Laskennalliset verovelat ja -saamiset, joita ei ole epätodennäköisen toteutumisen tai epäolennaisuuden vuoksi merkitty taseeseen				
Laskennalliset verovelat arvonorotuksista	3,5	3,5	3,5	3,5
	3,5	3,5	3,5	3,5

milj. e	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
24. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Lainat rahoituslaitoksilta	14,3	7,1	6,4	6,8
Eläkelainat	3,4	4,8	3,4	4,8
Muut velat	0,7	0,7	-	-
	18,3	12,6	9,8	11,6

Velat, jotka eräännyvät maksettaviksi viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua

Muut velat	-	0,5	-	-
	-	0,5	-	-

25. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Lainat rahoituslaitoksilta	-	0,4	-	0,4
Eläkelainat	1,1	1,2	1,1	1,2
Saadut ennakot	4,4	3,6	0,1	0,1
Ostovelat	76,6	63,0	58,0	50,0
Muut velat	6,9	7,0	9,1	8,5
Siirtovelat	47,5	38,8	35,3	26,6
	136,5	114,0	103,6	86,8

Velat saman konsernin yrityksille *)

Ostovelat	12,7	10,9	11,8	10,4
Muut velat	-	-	5,2	4,5
Siirtovelat	-	-	0,1	0,1
	12,7	10,9	17,1	15,0

*) sisältää myös velat SanomaWSOY-konserniyhtiöille.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lehdet, kaupintatilimyyni	7,5	7,3	7,5	7,3
Autoliput, ostojaksotus	4,0	-	4,0	-
Jaksotetut henkilöstökulut	19,0	19,1	11,7	11,4
Jaksotetut tuloverot	3,0	1,1	2,9	0,5
Muut siirtovelat	14,0	11,3	9,2	7,3
	47,5	38,8	35,3	26,6

MUUT LIITETIEDOT, milj. e	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2001	2000	2001	2000
26. ANNETUT PANTIT JA VASTUUSITOUMUKSET				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöön				
Eläkelainat	4,5	4,8	4,5	4,8
Annetut kiinnitykset	5,1	5,1	5,1	5,1
Eläkelainojen vakuudeksi on pantattu myös osakkeita.				
Velat, joiden vakuudeksi annettu pantteja				
Eläkelainat	-	-	-	-
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	1,2	1,2	1,2	1,2
Ostovelat	3,6	5,2	3,6	5,2
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	3,8	3,8	3,8	3,8
Pantatut osakkeet yhteensä	5,0	5,0	5,0	5,0
Eläkelainojen vakuudeksi on pantattu myös kiinteistöön kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja.				
Muut annetut vakuudet				
Kiinnitetyt haltijavelkakirjat	0,9	0,9	-	-
Yrityskiinnitykset	-	0,7	-	-
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	1,6	1,6	0,6	0,6
Takaukset	0,9	1,0	-	-
Talletukset	0,0	0,0	0,0	0,0
	3,5	4,2	0,7	0,6
Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet				
Kiinnitetyt haltijavelkakirjat	-	-	0,9	0,9
Pantattujen arvopapereiden kirjanpitoarvo	-	-	1,0	0,9
Takaukset	-	-	1,7	1,3
	-	-	3,5	3,2
Omistusyhteisyritysten puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	8,1	-	8,1	-
	8,1	-	8,1	-
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	23,5	-	23,5	-
	23,5	-	23,5	-
Muut omat vastuut				
Leasingvastuut				
Leasingvastuut seuraavana vuonna	0,2	0,1	-	0,0
Leasingvastuut yli vuoden kuluttua	0,4	0,1	-	0,0
	0,6	0,2	-	0,0
Muut vastuusitoumukset	5,5	-	5,5	-
27. JOHDANNAISSOPIMUKSET				
Valuuttatermiinit				
Kohde-etuuden arvo	5,7	-	5,7	-
Käypä arvo	-0,1	-	-0,1	-
Ostetut osakejohdannaiset				
Kohde-etuuden arvo	-	0,0	-	0,0
Käypä arvo	-	0,0	-	0,0

Johdannaissopimuksilla on suojattu valuuttamääräisiä saamisia.

Osakepääoma ja osakkeet

Rautakirja Oyj:n A- ja B-osakkeita, joiden tunnuksukset ovat RTK1S ja RTKBS, noteerataan HEX Helsingin Pörssin päälistalla. Kummankin osakesarjan pörssierä on 50 kappaletta.

Rautakirja Oyj:n osakepääoma on 22,032 milj. euroa ja osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kirjanpidollinen vasta-arvo on 3,40 euroa. A-sarjan osakkeita on 5.400.000 kappaletta ja B-sarjan osakkeita 1.080.000 kappaletta. A- ja B-sarjan osakkeet eroavat toisistaan siten, että A-osakkeilla on yhtiökokouksessa 20 ääntä ja B-osakkeilla yksi ääni. Osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon.

Yhteisöt omistivat osakkeista vuoden lopussa 98,5 % (2000: 98,1 %) ja yksityishenkilöiden osuus oli 1,5 % (2000: 1,9 %).

Kurssikehitys ja pörssivaihto

Maailmantalouden ajautuessa taantumaan pörssikurssit jatkoivat laskuaan myös vuoden 2001 aikana. HEX portfolioindeksi laski viime vuoden aikana 22,3 %. HEX yleisindeksi laski samanaikaisesti 32,4 %. Kauppa pärjasi hyvin vaikeassa

ja epävarmassa talousympäristössä ja Rautakirja Oyj:n toimialaa vastaava kaupan toimialaindeksi nousi viime vuoden aikana 13,4 %.

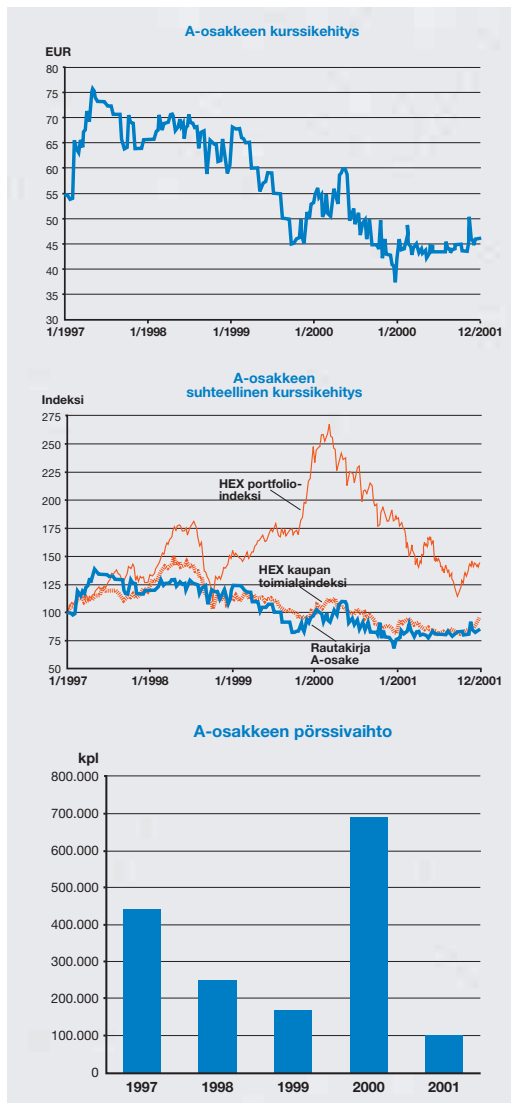
Rautakirja Oyj:n A- ja B-osakkeen kurssit nousivat vuoden 2001 aikana 9,5 % ja 4,4 %. A-osakkeen vuoden alin kurssi oli 42 euroa ja ylin 50,50 euroa. Vastaavasti B-osakkeen alin kurssi oli 40 euroa ja ylin 47 euroa. A-osakkeen päätöskurssi oli vuoden lopussa 46 euroa ja B-osakkeen 47 euroa.

Rautakirja Oyj:n osakkeiden markkina-arvo 31.12.2001 oli 299,2 milj. euroa. Vuoden 2000 lopussa markkina-arvo oli 275,4 milj. euroa.

Rautakirja Oyj:n A-osakkeita vaihdettiin viime vuoden aikana HEX Helsingin Pörssissä 103.053 kappaletta, mikä on 1,9 % yhtiön kaikista A-osakkeista. Osakevaihdon arvo oli A-osakkeilla 4,63 milj. euroa. B-osakkeita vaihdettiin 60.716 kappaletta, mikä on 5,6 % yhtiön kaikista B-osakkeista. B-osakkeiden vaihtoarvo oli 2,7 milj. euroa.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistusosuus

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja eivät omistaneet yhtiön osakkeita 31.12.2001.

OSAKKEENOMISTAJATIEDOT

Osakkeenomistajat 31.12.2001

	kpl A-osakkeet	kpl B-osakkeet	% osakkeista	% äänistä
Werner Söderström Osakeyhtiö	1.690.256	365.574	31,73	31,33
Sanoma Osakeyhtiö	1.266.182	220.067	22,94	23,42
Ruokakesko Oy	647.250	-	9,99	11,87
Oy Karl Fazer Ab	581.171	93.856	10,42	10,74
Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj	264.000	-	4,07	4,84
Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	264.000	-	4,07	4,84
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	150.000	-	2,31	2,75
SanomaWSOY Oyj	117.600	32.000	2,31	2,19
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura	72.545	19.609	1,42	1,35
Kuntien Eläkevakuutus	70.000	52.920	1,90	1,33
10 suurinta omistajaa yhteensä	5.123.004	784.026	91,16	94,65
Hallintarekisteröidyt osakkeet	-	-	-	-
Muut osakkeenomistajat yhteensä	276.727	295.849	8,83	5,34
Arvo-osuuksiksi vaihtamatta	269	125	0,01	0,01
Kaikki yhteensä	5.400.000	1.080.000	100,00	100,00

Rekisteröityjä osakkeenomistajia 31.12.2001 oli 807.

Osakeomistuksen jakautuminen 31.12.2001

	A-OSAKKEET				B-OSAKKEET			
	osakkaiden lukumäärä	% osakkaista	osakkeita yhteensä	% osakkeista	osakkaiden lukumäärä	% osakkaista	osakkeita yhteensä	% osakkeista
Yksityiset yritykset	43	8,10	4.333.891	80,26	42	8,35	744.011	68,89
Julkiset yritykset	1	0,19	9.360	0,17	1	0,20	1.872	0,17
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	11	2,07	784.771	14,53	8	1,59	140.500	13,01
Julkisyhteisöt	6	1,13	106.280	1,97	4	0,80	84.994	7,87
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	8	1,51	86.150	1,60	14	2,78	55.269	5,12
Kotitaloudet	461	86,82	79.268	1,47	433	86,08	52.929	4,90
Ulkomaat	1	0,19	11	0,00	1	0,20	300	0,03
Hallintarekisteröidyt	-	-	-	-	-	-	-	-

Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2001

osakkeita kpl	A-OSAKKEET				B-OSAKKEET			
	osakkaiden lukumäärä	% osakkaista	osakkeita yhteensä	% osakkeista	osakkaiden lukumäärä	% osakkaista	osakkeita yhteensä	% osakkeista
1-100	386	72,69	18.117	0,34	363	72,17	11.188	1,04
101 - 1.000	101	19,02	35.873	0,66	104	20,68	38.485	3,56
1.001 - 10.000	27	5,08	86.816	1,61	24	4,77	70.088	6,49
10.001 - 100.000	9	1,69	278.466	5,16	10	1,99	374.473	34,67
100.001 -	8	1,51	4.980.459	92,23	2	0,40	585.641	54,23

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2001	2000	1999	1998	1997
Tulos/osake, e	4,90	4,13	4,01	3,70	4,08
Oma pääoma/osake, e	38,52	35,56	32,96	31,55	26,39
Osinko/osake, e					
A-osake	2,30 *)	1,93	1,85	2,61	2,10
B-osake	2,30 *)	1,93	1,85	2,61	2,10
Osinko/tulos, %	46,9	46,8	46,2	70,5	51,6
Efektiivinen osinkotuotto, %					
A-osake	5,0	4,6	3,5	4,0	3,2
B-osake	4,9	4,3	3,5	5,3	3,5
Hinta/voitto -suhde (P/E)					
A-osake	9,4	10,2	13,2	17,6	16,1
B-osake	9,6	10,9	13,1	13,2	14,9
Osakkeen kurssikehitys, e					
A-osake					
Keskikurssi	44,92	54,67	53,59	67,87	70,11
Alin kurssi	42,00	37,50	42,00	55,50	52,14
Ylin kurssi	50,50	60,00	68,00	70,64	76,81
Kurssi kauden lopussa	46,00	42,00	53,00	65,26	65,59
B-osake					
Keskikurssi	44,40	48,42	51,13	66,45	66,98
Alin kurssi	40,00	37,50	46,00	47,09	52,98
Ylin kurssi	47,00	54,99	62,00	70,64	74,00
Kurssi kauden lopussa	47,00	45,00	52,50	48,77	60,55
Osakekannan markkina-arvo, milj. e	299,2	275,4	342,9	405,1	419,6
A-osake	248,4	226,8	286,2	352,4	354,2
B-osake	50,8	48,6	56,7	52,7	65,4
Osakkeiden vaihdon kehitys					
A-osake, kpl	103.053	686.653	169.879	245.626	442.202
A-osake, %	1,9	12,7	3,1	4,5	8,2
B-osake, kpl	60.716	45.212	11.737	53.878	174.558
B-osake, %	5,6	4,2	1,1	5,0	16,2
Osakkeiden lukumäärä, milj. kpl **)	6,48	6,48	6,48	6,48	6,48
A-osakkeet (á 20 ääntä)	5,40	5,40	5,40	5,40	5,40
B-osakkeet (á 1 ääni)	1,08	1,08	1,08	1,08	1,08
Osakkeenomistajien määrä tilikauden lopussa	807	793	758	744	741
Osakepääoma, milj. e	22,0	21,8	21,8	21,8	21,8
A-osakkeet	18,4	18,2	18,2	18,2	18,2
B-osakkeet	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6

*) Hallituksen ehdotus.

**) Vuosina 1997-2001 ei ole ollut osakeanteja.

HALLITUKSEN ESITYS

jakokelpoisten varojen käytöstä

Konsernin voitonjakokelpoiset varat ovat 217.104.586,00 euroa.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat taseen 31.12.2001 mukaan 205.318.252,42 euroa, josta

- käyttörahassto	7.213.540,92
- edellisten tilikausien voitto	163.116.431,22
- tilikauden voitto	34.988.280,28
	<u>205.318.252,42</u>

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että

- osinkoa jaetaan A- ja B-osakkeille 2,30 euroa osakkeelta	14.904.000,00
- jätetään	
- käyttörahasstoon	7.213.540,92
- edellisten tilikausien voitto -tilille	183.200.711,50
	<u>205.318.252,42</u>

Vantaalla 26. päivänä helmikuuta 2002

Hannu Syrjänen

Jaakko Rauramo

Hans Olof Danielsson

Hannu Ervamaa

Kalervo Haapaniemi

Nils Ittonen

Erkki Järvinen

Rautakirja Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Rautakirja Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2001. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitiilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Vantaalla 28. päivänä helmikuuta 2002

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy
KHT-yhteisö
Johanna Perälä
KHT

”Koulutus on mielestäni keskeinen osa työssä kehittämisestä ja menestymisestä. Olen ollut mukana luomassa ja kehittämässä kirjakaupan myyjien koulutusohjelmaa ja nähnyt myös koulutuksen positiiviset tulokset käytännössä. Oma osallistumiseni muun muassa johtamis- ja kielikoulutukseen on antanut minulle suoraan työvälineitä sekä motivaatiota suoriutua työssäni paremmin.”

**Vähittäismyynnin
päällikkö
Maarit Koivunen
Suomalainen
Kirjakauppa**

Henkilöstö

Rautakirja on asiakaslähtöinen kauppa- ja palveluyritys, jonka tavoitteena on kasvaa ja kansainvälistyä edelleen merkittävästi lähivuosien aikana. Nämä tavoitteet asettavat myös henkilöstön osaamiselle ja sen kehittämislle haasteita. Rautakirjan menestyminen ja tulos syntyvät niissä lähes neljässä miljoonassa asiakaskontaktissa, joissa henkilökuntamme joka päivä kohtaa kuluttajan.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Jatkuvalla panostuksella henkilökunnan koulutukseen Rautakirja on turvannut yhtymän hyvän tuloskehityksen kilpailun kiristyessä. Satsaukset strategian tukemiseen ja kansainvälisten taitojen kehittämiseen kasvoivat merkittävästi. Vuoden 2001 aikana käynnistyi 40:tä avainhenkilöä koskeva projekti, jonka tavoitteena on kehittää kansainvälisiin yrityshankintoihin liittyvää liikkeenjohdon viitekehystä sekä lisätä kansainvälisiin yritysjärjestelyihin liittyvää osaamista. Englannin kielen opiskeluun osallistui 96 henkilöä ja viidelle kansainvälisen toiminnan avainhenkilöille järjestettiin kansainvälisen neuvottelutaidon koulutusta.

Päällikkötasolta 19 henkilöä osallistui Mercuria Business Schoolin kanssa yhteistyössä toteutettuun johtamistaidon valmennukseen. Koulutuksen tavoitteena on kehittää osallistujien kokonaisvaltaista liiketoiminnan tuntemusta sekä antaa lisää välineitä johtamiseen ja organisaation toiminnan tarkasteluun. Koulutus käsitti 12 lähiopetuspäivää sekä runsaasti omaan työhön liittyviä kirjallisia harjoituksia. Lisäksi 14 henkilöä aloitti SanomaWSOY:n käynnistämässä vastaavissa johtamistaidon valmennuksissa. Rautakirja-yhtymän yksiköiden avainhenkilöistä yhdeksän osallistui SanomaWSOY Executive Program 2001:een.

Koulutuksen pääpaino oli kuitenkin edellisten vuosien tapaan asiakasrajapinnassa työskentelevien ja heidän esimiestensä osaamisen kehittämisessä. Suomessa järjestettiin yhteensä 228 kurssia ja 256 koulutuspäivää. Koulutukseen osallistui yhteensä 2.974 henkilöä eli 63 prosenttia henkilökunnasta. Koulutusta järjestettiin myynti-, asia-

kaspalvelu-, tiimityö- ja esimiestaidoissa sekä tuotetuntemuksessa ja atk:n käytössä. Uusia koulutusalueita olivat turvallisuuskoulutus ja henkilöstösihteereille suunnattu henkilöstöhallinnon tutkinto. Lisäksi koko asiakaspalveluhenkilöstöä koulutettiin euron käyttöön. Yhtymän sisäisten koulutusten lisäksi henkilökuntaa osallistui ulkopuolisille kursseille ammattitaitonsa ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Työyhteisön kehittäminen

Rautakirja-yhtymässä käynnistettiin seitsemän vuotta sitten säännölliset sisäiset yrityskuvatutkimukset, joita on suoritettu yksiköittäin joka toinen vuosi. Vuonna 2001 selvitys tehtiin pääkonttoriympäristössä. Tutkimus osoitti työilmapiirin sekä työolosuhteiden kehittyneen edelleen positiivisesti. Toimintokohtaiset kehittämiskohteet on kirjattu yksiköiden toimintasuunnitelmiin myönteisen ilmapiirin edelleenkehittämiseksi.

Tutkimuksen yhteydessä selvitettiin myös henkilökunnan näkemyksiä sekä yhtiön arvoista että henkilökohtaisesta arvomaailmasta. Tulosten valmistumisen jälkeen konsernissa käynnistettiin arvokeskusteluprosessi, jonka tuloksena konsernin ja yksiköiden arvot kiteytetään alkaneen vuoden aikana.

Työterveyshuolto ja henkilöstön terveys

Työterveyshuollon painopiste on lakisääteisessä terveydenhuollossa sekä työkykyä ylläpitävässä toiminnassa. Työterveyshuolto suorittaa työhöntulotarkastukset sekä iän mukaiset terveystarkastukset työkykyä ylläpitävänä toimintana. Vuonna 2001 järjestettiin Kelan kanssa kaksi ammatillisesti syvennettyä lääketieteellistä varhaiskuntoutuskurssia, joihin osallistui 20 myymälähenkilöstöön kuuluvaa. Lisäksi järjestettiin neljä kunto-remonttikurssia 40:lle kioskeissa työskentelevälle työntekijälle.

Sairaspoissaolojen määrä on viime vuosien ajan pysynyt nykyisellä tasollaan. Vuonna 2001 sairaspöissaoloja oli Suomessa toimivissa yksiköissä yhteensä 247.756 tuntia eli 3,6 % kokonaistyöajasta.

Turvallisuus

Rikollisuuden lisääntyessä yhteiskunnassa on Rautakirjan myymäläketjujen ja henkilöstön turvallisuustason kehittämiseen investoitu merkittävästi muun muassa ennaltaehkäiseviä valvontajärjestelmiä laajentamalla ja kehittämällä. Uudistettu turvallisuusohjeisto on otettu käyttöön eri yksiköissä henkilökuntaa kouluttamalla ja valmentamalla. Kioskiorganisaatiossa vuoden aikana lähes 200 kioskin koko henkilökunta osallistui heille räätälöityyn turvallisuuskoulutukseen.

Palkitsemisjärjestelmät

Lähes koko Rautakirja-yhtymän vakituinen henkilökunta on tulospalkkiojärjestelmän piirissä. Palkkiota maksetaan joko yksilö- tai ryhmäkohtaisesti tavoitteet ylittävistä työsuorituksista. Tavoitteet voivat olla yhtymä-, yksikkö- tai henkilökohtaisia. Tämän lisäksi yhtymän avainhenkilöillä on erillinen pitkänajan tulospalkkiojärjestelmä, joka tuli ensimmäisen kerran maksuun maaliskuussa 2001 sitä edeltäneeltä kolmivuotiskaudelta. Tällöin tulospalkkioita maksettiin 4,6 milj. euroa. Vuoden 2001 tuloksista saavutetut ja vuoden 2002 maaliskuussa maksetut tulospalkkiot olivat 3,6 milj. euroa.

Vuoden 2002 alusta tulospalkkiojärjestelmän piiriä on laajennettu kattamaan koko vakituinen henkilökunta.

Tiedonkulun kehittäminen

Vuoden 2000 viimeisenä työpäivänä avattiin konsernin sisäinen intranet, Raitti. Sen piirissä ovat konttorihenkilökunnan lisäksi myös aluetoimipisteet sekä osa myymäläketjuista. Kioskihenkilökunta on suurin Raitin ulkopuolella oleva ryhmä. Liiketoimintayksiköistä Lehtipiste ja Suomalainen Kirjakauppa avasivat omat intranetsivustonsa vuoden 2001 alkupuolella.

Rautakirjan intranetin keskeinen tavoite on vahvistaa avoimen ja tehokkaan tiedonkulun avulla koko konsernin ja eri yksiköiden yhteishenkeä, sitoutumista, työmotivaatiota ja tuloksellisuutta. Vuoden lopulla tehdyt, intranetia koskevat tutkimukset osoittivat, että tässä tavoitteessa oli onnistuttu, sillä intranetin tulon myötä tiedonkulku on henkilöstön mielestä parantunut selvästi.

Henkilöstön määrä ja rakenne

Yhtymän palveluksessa oli vuoden 2001 lopulla 6.370 henkilöä, mikä oli 789 henkilöä edellisvuotta enemmän. Henkilömäärän kasvuun vaikuttivat pääasiassa yritystoiminnan laajentuminen Baltian maissa. Kotimaassa henkilömäärä väheni kioskikaupassa varastotoimintojen ulkoistamisen seurauksena. Moterest-ketjun sekä Suomalaisen Kirjakaupan kasvattaessa toimipisteidensä määrää myös henkilöstön kokonaismäärä kasvoi.

Ulkomailla työskenteli vuoden lopussa yhteensä 1.676 henkilöä eli 26 % konsernin henkilöstöstä.

Yhtymän keskimääräinen henkilömäärä oli 5.877 henkilöä. Kasvu edellisvuoteen oli 343 henkilöä. Tehtyjen työtuntien määrä oli 7,7 miljoonaa tuntia. Henkilömäärä kokoaikaisiksi muutettuna työtuntien mukaan oli 4.461 henkilöä ja 484 enemmän kuin edellisenä vuonna.

Konsernin palveluksessa olevasta henkilöstöstä osa-aikaisia oli 47 %. Osa-aikaiset ovat yleensä nuoria henkilöitä, sillä yhtymän myymälöistä mo-

net ovat auki viikon jokaisena päivänä ja tarjoavat näin osa-aikatyötä esimerkiksi opiskelijoille.

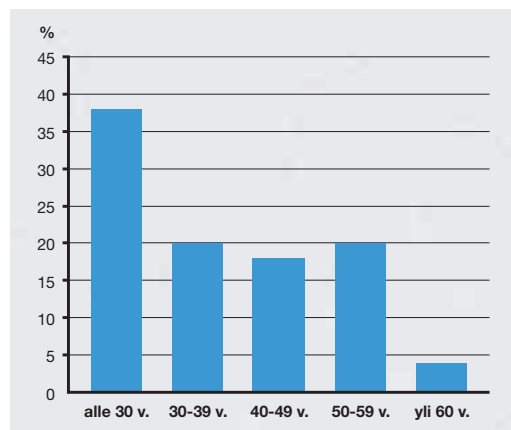
Liiketoiminnan kasvusta huolimatta sukupuolijakauma säilyi naisvaltaisena ja 79 % henkilöstöstä on naisia. Kotimaan henkilöstöstä peräti 87 % on naisia.

Henkilöstön ikäjakaumassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viime vuosina. Suurimman ryhmän muodostavat alle 30-vuotiaat. Yli 60-vuotiaiden määrään vaikuttaa Rautakirjan Eläkesäätiön tarjoama mahdollisuus siirtyä eläkkeelle 62-vuotiaana.

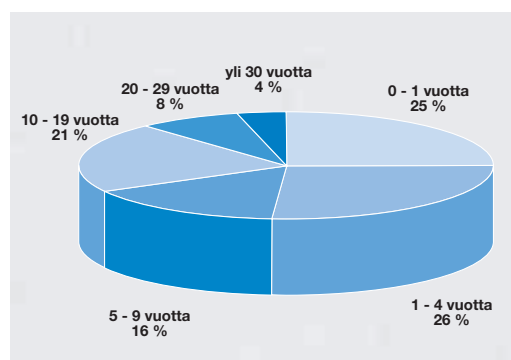
Palveluvuosijakautumassa on tapahtunut jonkin verran muutosta pitempien työsuhteiden suuntaan. Yrityshankintojen seurauksena konsernin palvelukseen vanhoina työntekijöinä siirtyneet ovat vähentäneet suhteellisesti eniten 1 - 4 vuotta palvelleiden määrää ja kasvattaneet kaikkia pitempään palvelleiden ryhmien osuutta tasaisesti.

	2001	2000	Muutos, %
Suomi	4.694	4.769	-1,6
Viro	796	767	3,8
Latvia	849	45	1.786,7
Liettua	30	-	
Yhteensä	6.370	5.581	14,1

Henkilöstö maittain vuoden lopussa

Henkilöstön ikäjakauma

Palveluvuosijakauma

”Olemme usean vuoden ajan järjestelmällisesti ja tavoitteellisesti käyneet läpi kuljetusverkostoamme saadaksemme ajokilometrit ja kauppoihiin tapahtuvat päivittäiset toimituskerrat minimitoitua energian ja kustannusten säästämiseksi.”

**Materiaali-
toimenjohtaja
Timo Värri
Lehtipiste**

Ympäristö

Rautakirja-yhtymä on kaupan alan palveluyritys, jolla ei ole tuotteiden omaa valmistusta, vaan konserni jakelee ja myy yhteistyökumppaneittensa tuotteita. Yhtiö ei tuota mitään merkittäviä ympäristöä kuormittavia ongelmajätteitä.

Ympäristön ja luonnonvarojen säästäminen ja säilyttäminen on huomioitu yhtymän toiminnassa niiltä osin kuin siihen on ollut mahdollisuuksia joko yhtiön omin toimin tai yhteistyössä liikekumppaneiden kanssa. Luontoa ja energiaa säästävät vaihtoehdot on yleensä todettu myös taloudellisimmiksi vaihtoehdoiksi kaupallisessa yrityksessä.

Vuonna 2001 tehtiin Suomessa ensimmäisen kerran Taloussanomien toimesta selvitys hiilidioksidipäästöistä suomalaisissa pörssiyrityksissä. Ruotsissa kehitetty Green Index on luotu erityisesti ympäristöasioista kiinnostuneita sijoittajia varten. Rautakirja-yhtymässä tehtiin kesällä mitattava, koko konsernia koskeva sisäinen selvitys hiilidioksidipäästöistä kyseiseen tutkimukseen liittyen. Rautakirjassa indeksiluku, joka kuvaa hiilidioksidipäästöjen suhdetta liikevaihtoon oli 26,4. Suurimmat päästölähteet olivat sähkö 73 % ja lämmitys 10 %. Indeksiluku on hieman korkeampi kuin Ruotsissa keskimäärin saman alan yritysten keskuudessa. Rautakirja, Raute ja SanomaWSOY saivat parhaat arvot kyseisessä tutkimuksessa selvityksen laajuudesta ja laadusta.

Jätteiden käsittely

Rautakirja-yhtymällä on Suomessa noin 900 toimipistettä ja ulkomailla runsaat 700. Näissä toimipisteissä syntyvä jäte on pääosin pahvi- ja sekajätettä, joiden osalta noudatetaan kunkin maan lakeja ja määräyksiä sekä kunkin kiinteistön antamia jätteiden käsittelyohjeita.

Tämän lisäksi taukopaikoissa polttoainesäiliöiden ja putkistojen kuntoa valvotaan jatkuvasti elektronisen valvontajärjestelmän avulla. Mittarikentästä on varustettu myös erotinkaivojärjestelmällä, jolloin voidaan kerätä talteen mahdollisesti tankkausten yhteydessä maahan valuva polttoaine. Huoltotoimintaa harjoittavissa yksiköissä öljyt kerätään talteen ja toimitetaan asianmukaisesti jälkikäsittelyyn. Ravintoloiden keittiöt on varustettu rasvaerottimilla ja niissä syntyvä biojäte erotellaan sekajätteestä kunkin sijaintikunnan antamien määräysten mukaisesti.

Konserniin kuuluvassa elokuvien tekstitystoimintaa harjoittavassa Interprint Oy:ssä on päästy pitkälti eroon ympäristölle ongelmallisista aineista lasertekniikkaan siirtymisen myötä. Jonkin verran käytetään vielä tislauksessa vahaa, joka muodostuu parafiinista, mikrovahasta sekä elintarviketeollisuuden käyttämästä öljystä. Prosessissa tarvittava perkloorietyleni on jatkuvassa kierrossa. Natriumhypokloriittia käytetään voimakkaasti laimennettuna liuoksena pieniä määriä filmin etsaukseen.

Rautakirjan konttoreissa ja Vantaan pääkonttorissa syntyvä toimistojäte lajitellaan asianmukaisesti merkittyihin astioihin. Jokainen työntekijä huolehtii omalta osaltaan lajittelusta. Toimistossa syntyvät ongelmajätteet kuten loisteputket toimitetaan käsiteltäviksi ongelmajätelaitokselle.

Paperinkeräys ja kierrätys

Rautakirja on merkittävä sanoma- ja aikakauslehtipaperin kierrättäjä Suomessa. Rautakirjan Lehtipisteen toimintamalliin kuuluu oleellisena osana kerätä kaikki myymättömät sanoma- ja aikakauslehtien irtonumerot lähes 8.400 myyntipisteestä normaalien jakelukierrosten yhteydessä. Palautuslehdet toimitetaan terminaalipisteiden kautta uusiokäyttöön. Palautuksia kerättiin vuonna 2001 yhteensä 15,4 miljoonaa kiloa, mikä oli samaa tasoa kuin vuotta aiemmin.

Kuljetukset

Logistisesti tehokkaan jakelujärjestelmän hallinta on yksi keskeisistä Rautakirjan menestystekijöistä. Yhtiö on ulkoistanut kaikki kuljetuspalvelut sekä valtaosan varasto- ja lehtilähetämötoimintoista. Palvelut ostetaan ulkopuolisilta alan yrittäjiltä.

Rautakirjan ostamat kuljetuspalvelut kattavat koko Suomen, sillä lehtiä toimitetaan myyntipisteisiin lähes jokaisena myyntipisteiden aukiolopäivänä. Kioskeihin tavarantoimitukset Vantaalta sijaitsevasta varastosta tapahtuvat pääsääntöisesti kerran viikossa. Näissä kuljetuksissa käytetään sekä kierrätettäviä rullakoita että pahvilaitteita. Tämän lisäksi jäätelö- ja juomatoimittajat jakavat omat tuotteensa viikottain omina kuljetuksinaan valmistajan varastolta ja tuotantolaitokselta. Kylmäkuljetuksissa on pyritty yhdistämään useiden eri toimittajan tuotteet samaan kuljetukseen.

Hallinnointi

Rautakirja-konserniin kuuluu kuusi liiketoiminta-aluetta, jotka ovat kioskikauppa, lehtitukku-kauppa, kirjakauppa, elokuvatoiminta, ravintolatoiminta sekä verkkoliiketoiminta. Liiketoiminnot ovat joko osa emoyhtiötä tai tytäryhtiöitä. Emoyhtiö Rautakirja Oyj vastaa konsernin keskitetyistä hallinnointi-, talous-, rahoitus-, laki-, suunnittelu-, henkilöstön kehittämis-, viestintä- ja it-palveluista sekä kiinteistötoiminnoista.

Yhtiön hallintoelimiä ovat hallitus ja toimitusjohtaja.

Hallitus

Hallituksen tehtävänä on lain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti huolehtia yhtiön hallinnoinnista ja toiminnan asianmukaisuudesta.

Rautakirjan hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksessa on 5 - 9 jäsentä.

Vuonna 2001 jäseniä oli huhtikuussa pidettyyn yhtiökokoukseen asti viisi ja sen jälkeen kuusi. Yhtiökokous valitsi vuoden 2000 kesällä eronneen Antero Siljolan tilalle johtaja Nils Ittosen SanomaWSOY:stä.

Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaa-lia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen ei voi valita henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta.

Hallituksen jäsenet eivät omistaneet vuonna 2001 Rautakirja Oyj:n osakkeita.

Hallintoedustus on organisoitu vuonna 2001 tulosyksiköiden ja tytäryhtiöiden johtoryhmiin.

Toimitusjohtaja

Emoyhtiön toimitusjohtajan valitsee yhtiön hallitus. Toimitusjohtajana 29.3.2001 saakka toimi ekonomi, oikeustieteen kandidaatti Hannu Syrjänen ja 30.3.2001 alkaen KTM Erkki Järvinen, 42.

Osakeyhtiölain mukaisesti toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Emoyhtiön toimitusjohtajalla on konsernin johtamisessa apunaan johtokunta, johon kuuluvat toimialajohtajat ja hallintojohtaja.

Toimitusjohtaja ei omistanut Rautakirja Oyj:n osakkeita vuonna 2001.

Palkat ja palkkiot

Yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkiot. Vuonna 2001 hallituksen palkkiot olivat puheenjohtajalle 2.000 euroa kuukaudessa ja jäsenille 1.800 euroa kuukaudessa. Erillisiä kokouspalkkioita ei maksettu.

Hallitus vahvistaa toimitusjohtajan palkan etuineen. Maaliskuun 29. päivään asti toimitusjohtajana toimineelle Hannu Syrjäselle maksettiin palkkoja, bonuskorvauksia sekä palkkioita luontoisetuineen vuonna 2001 yhteensä 214.994 euroa ja 30.3.2001 aloittaneelle toimitusjohtaja Erkki Järviselle palkkoja luontoisetuineen toimitusjohtajakaudelta 134.218 euroa.

Emoyhtiön toimitusjohtaja voi halutessaan jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Hänellä ei ole muita erityisetuja.

Valvonta ja tarkastus

Yhtymän taloudellisen ja operatiivisen raportointijärjestelmän tavoitteena on tuottaa konsernin ja tulosyksiköiden johdolle riittävät ja oikea-aikaiset tiedot toiminnan suunnittelua ja johtamista varten.

Toiminnan valvontaa ja ohjausta varten konsernissa on lisäksi sisäinen tarkastus, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tuottaa arviointi-, varmistus- ja konsultointipalveluja Rautakirjan riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosesseihin liittyen. Kioskikaupassa on oma tarkastusyksikkö, jonka keskeisenä tehtävänä on valvoa ja kontrolloida kioskikaupan hävikkiä, rahaliikennettä ja toimintaohjeiden noudattamista kaikissa kioskikaupan yksiköissä.

Konserniyhtiöiden lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa yhtiökokouksen valitsema tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajat ja konsernin sisäinen tarkastus koordinoivat keskenään konsernin tarkastustoimintaa sen riittävän kattavuuden varmistamiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Rautakirja-yhtymän sisäpiiri

Rautakirja-yhtymässä on voimassa HEX Helsingin Pörssin ohjeeseen perustuva sisäpiiriohje. Tiedot sisäpiiriin kuuluvista ovat nähtävillä Suomen Arvopaperikeskus Oy:ssä.

Hallitus

Hannu Syrjänen

1999 - 2002
puheenjohtaja 30.3.2001 alkaen
SanomaWSOY Oyj:n toimitusjohtaja
1999*

Jaakko Rauramo

2001 - 2004
puheenjohtaja 30.3.2001 asti,
varapuheenjohtaja 30.3.2001 alkaen
vuorineuvos,
SanomaWSOY Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
1977*

Hans Olof Danielsson

1999 - 2002
Oy Karl Fazer Ab:n toimitusjohtaja
1999*

Hannu Ervamaa

1999 - 2002
varatuomari
1999*

Kalervo Haapaniemi

2000 - 2003
kauppaneuvos,
Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja
2000*

Nils Ittonen

2001 - 2004
SanomaWSOY Oyj:n rahoituksesta ja sijoitustoiminnasta vastaava johtaja
2001*

* alkaen yhtymän hallituksessa

Vasemmalta *Nils Ittonen, Hannu Ervamaa, Hans Olof Danielsson, Hannu Syrjänen, Jaakko Rauramo ja Kalervo Haapaniemi.*

Tilintarkastus

SVH Pricewaterhouse Coopers Oy, KHT-yhteisö
Päävastaullinen *Johanna Perälä*, KHT

Johtokunta

Erkki Järvinen, 42
Rautakirja Oyj:n toimitusjohtaja 30.3.2001 alkaen
1997*

Hannu Syrjänen, 50
Rautakirja Oyj:n toimitusjohtaja 29.3.2001 asti
1989*

Raimo Kurri, 48
Kirjakaupan toimialajohtaja,
Suomalainen Kirjakauppa Oy:n toimitusjohtaja
1989*

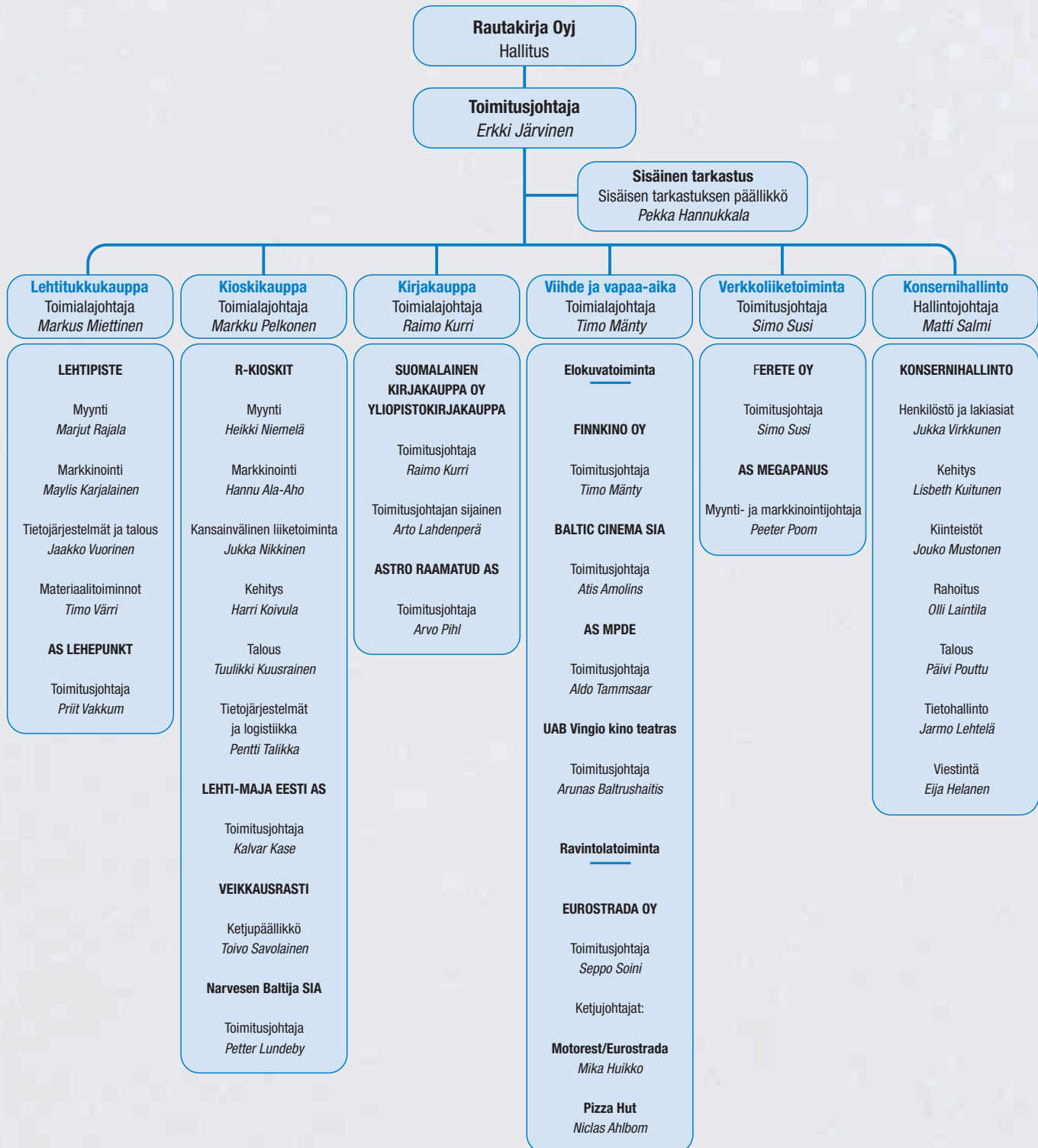
Markus Miettinen, 53
Lehtitukku kaupan toimialajohtaja
1974*

Timo Mänty, 42
Viihde- ja vapaa-aikatoimialan toimialajohtaja
Finnkino Oy:n toimitusjohtaja
1996*

Markku Pelkonen, 39
Kioskikaupan toimialajohtaja 6.4.2001 alkaen
1992*

Matti Salmi, 52
Hallintojohtaja
1988*

* alkaen yhtymän palveluksessa

RAUTAKIRJA OYJ**Pääkonttori**

Koivuvaarankuja 2
PL 1
01641 Vantaa
Puhelin (09) 85 281
Faksi (09) 853 3281, 852 8511

KIOSKIKAUPPA**R-Kioskit****Rautakirja Oyj**

Koivuvaarankuja 2
PL 1
01641 Vantaa
Puhelin (09) 85 281
Faksi (09) 852 8001

Veikkausrasti**Rautakirja Oyj**

Koivuvaarankuja 2
01640 Vantaa
Puhelin (09) 852 711
Faksi (09) 852 8666

R-kioskit, Viro**Lehti-Maja Eesti AS**

Katusepapi 4
EE-11412 Tallinn
Estonia
Puhelin +372 606 6070
Faksi +372 606 6071

Narvesen Baltija SIA

5, Aiviekstes str.
LV-1003 Riga
Latvia
Puhelin +371 707 4201
Faksi +371 711 3147

LEHTITUKKUKAUPPA**Lehtipiste****Rautakirja Oyj**

Koivuvaarankuja 2,
PL 1
01641 Vantaa
Puhelin (09) 85 281
Faksi (09) 852 8444

AS Lehepunkt

Türi 10 c
EE-11313 Tallinn
Estonia
Puhelin +372 650 1450
Faksi +372 650 1451

Narvesen Baltija SIA

5, Aiviekstes str.
LV-1003 Riga
Latvia
Puhelin +371 707 4201
Faksi +371 711 3147

KIRJAKAUPPA**Suomalainen Kirjakauppa Oy**

Koivuvaarankuja 2
PL 2
01641 Vantaa
Puhelin (09) 852 751
Faksi (09) 852 7922

Yliopistokirjakauppa**Suomalainen Kirjakauppa Oy**

Koivuvaarankuja 2
PL 2
01641 Vantaa
Puhelin (09) 852 751
Faksi (09) 852 7922

Reader's**Suomalainen Kirjakauppa Oy**

Koivuvaarankuja 2
PL 2
01641 Vantaa
Puhelin (09) 852 751
Faksi (09) 852 7922

Astro Raamatud AS

Pärnu mnt. 142
EE-11317 Tallinn
Estonia
Puhelin +372 654 8485
Faksi +372 654 8475

ELOKUVATOIMINTA**Finnkino Oy**

Koivuvaarankuja 2
PL 19
01641 Vantaa
Puhelin (09) 131 191
Faksi (09) 1311 9300, 1311 9440

AS MPDE

Hobujaama 5
EE-10151 Tallinn
Estonia
Puhelin +372 680 0700
Faksi +372 680 0799

Baltic Cinema SIA

Muitas iela 1
LV-1011 Riga
Latvia
Puhelin +371 783 0519
Faksi +371 783 0520

UAB Vingio kino teatras

Savanoriu str. 7
LT-2009 Vilnius
Lithuania
Puhelin +370 2 651 390
Faksi +370 2 337 916

RAVINTOLATOIMINTA**Eurostrada Oy**

Eurostrada-taukopaikat
Foodstop Oy/Motorest
Pizza Hut –ravintolat

Koivuvaarankuja 2

PL 27
01641 Vantaa
Puhelin (09) 852 741
Faksi (09) 853 3693

**VERKKOLIIKE-
TOIMINTA****Ferete Oy**

Koivuvaarankuja 2
01640 Vantaa
Puhelin (09) 852 755
Faksi (09) 852 7660

AS Megapanus

Katusepapi 4
EE-11412 Tallinn
Estonia
Puhelin +372 5645 2623
Faksi +372 606 6461

**Rautakirja-yhtymän
sähköpostiosoitteet
ovat muotoa:**

etunimi.sukunimi@rautakirja.fi
etunimi.sukunimi@r-kioski.fi
etunimi.sukunimi@veikkausrasti.fi
etunimi.sukunimi@lehtipiste.fi
etunimi@lehepunkt.ee
etunimi.sukunimi@suomalainenkk.fi
etunimi.sukunimi@yliopistokirja.fi
etunimi@astro.ee
etunimi.sukunimi@finnkino.fi
etunimi.sukunimi@baltcinema.lv
etunimi.sukunimi@mpde.ee
etunimi@multiplex.lt
etunimi.sukunimi@eurostrada.fi
etunimi.sukunimi@ferete.fi
etunimi.sukunimi@megapanus.ee

Taloudellista kehitystä kuvaavien tunnuslukujen laskentakaavat:

Oman pääoman tuotto-%	=	100 x $\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - verot}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus (keskiarvo)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-%	=	100 x $\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste, %	=	100 x $\frac{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Velkaantumisaste, %	=	100 x $\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahoitusarvopaperit - rahat ja pankkisaamiset}}{\text{Oma pääoma + vähemmistöosuus}}$
Current ratio	=	$\frac{\text{Vaihtuvat vastaavat}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat:

Tulos/osake	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - vähemmistöosuus - verot}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana}}$
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osinko/osake	=	$\frac{\text{Osakesarjalle jaettava kokonaisosinko}}{\text{Osakesarjan osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osinko/tulos, %	=	100 x $\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä - vähemmistöosuus - verot}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	100 x $\frac{\text{Osakesarjakohtainen osinko/osake}}{\text{Osakesarjakohtaisen osakeantioikaistun osakkeen kurssi tilikauden lopussa}}$
Hinta/voitto - suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Osakkeen tilikauden lopun osakeantioikaistu kurssi}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakkeen keskiarvo	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	A-sarjan tilikauden lopun osakemäärä x A-sarjan tilikauden lopun kurssi + B-sarjan tilikauden lopun osakemäärä x B-sarjan tilikauden lopun kurssi

